

Roseum memoriale divinorum eloquiorum Petri de Rosen:
eiusdem [illegible] Moralis [?] Dialogi Gregorii Papae.
Expositio Missae Metrica.
Iesuida Hieronymi de Vallibus.
Aegidius de Hostia confessionale
Homiliae Innocentii O. Pr. etc de fine mundi
Tractatus de arte et vero modo praedicandi.

Varia ut in indice

Tractatus breuis omī sta-
tui christiane religiōis per-
utilis sancti Vincencij do-
ctoris eximij ordinis fratrū
p̄dicatorum de interiori ho-
mine informatiuus.

¶ Compilatio ſancti Vincencij doctoris eximij ordinis p̄dicatoꝝ nouiter anno dn̄i. M CCCC lv. cathalogo ſctōꝝ aſſcripti De vita et inſtructione pie in chriſto viuendi.

Dnā in hoc tractatu tātūmo- ¶re volētib⁹ do documēta ſalubria de dictis extracta doctoꝝ nec adducā aliqd̄ ſacre ſcripture teſtimoniū. vel alicui⁹ doctoris ad ꝓbandū que dicam. vel ad ſuadēdū Tum qꝛ breuitati intendo Tum qꝛ ad illū ſermonē dirigo tātūmodo. q̄ cū magno affectu implere deſiderat. quecūqꝫ ſecundū deū fienda cognouerit Et iccirco etiā dicta nō probo. quia humilem intēdo inſtruere nō cū arrogātibus diſputare. ſeu contencōibus deſeruire Quicūqꝫ igit̄ voluerit ꝓximoꝝ aīabus vtilis eſſe. eoſqꝫ verbis edificare. primo ſtudeat in ſeipō habere. quicquid alios ē docturus Alioquin paꝝ proficiet Nā verbū eius erit inefficax. niſi prius hoīes in eo cōperiēt eſſe qd̄ docet et lōge maiora ¶ Capitulū. i

Portet ergo p̄mitus ꝙ omnia terrena cōtēpnat. et velut ſtercora reputet. et ſolū diſtrictiſſime ad neceſſitatē de ipīs recipiat Quā neceſſitatē i pauco intelligat ſufferēdo etiā qn̄qꝫ quedā incōmoda propter pauptatis amorē. ſicut quidā ait. Scio ꝙ ideo laudabile ē pauperē eſſe. ſed in paupertate pauptatē amare eſt pauptatis inopiā. propt̄ chriſtū gaudent et hilariter ſuſtinere Pro hac aūt doleo. ꝙ multi de pauptate ſolo noīe gloriant̄. ſed eo pacto vt nil eis deſit. Dicūt ſe amicos dn̄e pauptatis. ſed pauptatis ſodales ⁊ amicos ſuo poſſe fugiūt Scilicȝ famē. ſitim. frigus. cōtēptum et deſpectionē Nō ſic beatiſſim⁹ pater noſter Dominic⁹ Nō etiā ſic ille. q̄ cū diues eſſet ꝓ nobis egen⁹ factus eſt. oēſqꝫ apl'i. ita nos verbo et exēplo docuerunt. Nil ab aliq̄ petas. niſi aſſit neceſſitas. Nec acquieſcas cuicūqꝫ dare volēti quibuſcūqꝫ p̄cib⁹. etiā ſub p̄textu vt indigētib⁹ largiaris Quia crede mihi. ꝙ in hoc ego-

ipse et oẽs qui audient finaliter multũ edificabunt Et
sic per hoc eos ad cõtẽptũ mundi facilius poteris indu
cere et ad subuẽtionẽ alioꝝ inclinare Necessitatẽ aũt tuã
intelligo · in necessario victu · ⁊ vili vestitu et calciamen
to · quibꝰ pro tunc ꝑsencialiter indiges Non autẽ voco
necessitatẽ libroꝝ pluralitatẽ sub quoꝝ velamine · fre-
quenter magna auaritia coopit Satis multi enim libri
vel accõmodati vel cõmunes inueniũt in ordine Et qui
cũqꝫ predictoꝝ effectũ voluerit clare cognoscere Hec stu
deat ꝑmo corde hũili ad implere · Alioqui si corde tu-
mido voluerit ꝯtra dicere · foris stabit Nã a christo hu
militatis magistro · hũilibꝰ manifestat veritas · sed tu
midis occultatur ¶ Scd̃m essenciale siue Scd̃m Capit

Acto aũt paupertatis fundamẽto stabili · a xp̃o
fundatore ⁊ in vertice posito eo dicente · Beati
paupes spũ ⁊c̃ ad restringẽdũ linguã · virilit se
astringat vt vtilia · q̃ vtilia debet loq̃ ab ociosis et inuti
libus cõpescat omnino Et vt melius restrĩgat · penitus
non loq̃tur nisi interrogatꝰ Interrogatꝰ dico · de re ne
cessario ⁊ vtili · Nã inutilẽ questionẽ silẽtio debet solue
re Si q̃s tamẽ verba solacij vel inuectiua sibi dicat · ne
onerosus alijs videat quãdã vultꝰ hilaritatẽ et benigni
tatẽ poterit ostendẽ sed nullomõ loqui · etiã si illi q̃cũqꝫ
sint · de hoc videant murmurare vel ꝯtristari aũt verba
detractionis ꝓferre · ipm̃ causando singularẽ aut supsti
tiosum ⁊ grauẽ Debet tamẽ ꝓ ipis attẽcius orare vt de-
ab eoꝝ cordibꝰ oẽm tribulacionẽ amoueat Poterit ta-
men aliqñ loqui · si imineat aliq̃ necessitas vel ꝓximi cha
ritas vel obediẽtia ꝓuocatus Et tũc valde ꝑmeditate ·
et cũ paucitate verboꝝ voce hũili et submissa Qd̃ etiã
debet facere cui habet alicui respõdẽ de aliq̃ Taceat enĩ
ad tẽpus ad ꝓximi edificacõem vt tacendo discat q̃lit
suo tp̃e vtilit loq̃ debeat et valeat Rogãdo tamẽ deum
vt per seipm̃ suppleat cordibꝰ ꝓximoꝝ interiꝰ ĩspirãdo ·

ea a quib9 interim se abstinet linguā p silētiū edomādo
xtirpatis igit̄ p ¶ Terciū essenciale siue Ca. iij
paupꝑtatē voluntariā. et silentiū multis sollicitu
dinib9. q̄bus impediunt̄ virtutū semīa ne q̄tū
cunq̄ȝ in agro cordis valeāt pullulare. sepius seminata
inspiracōe diuina iā tibi supest cura. virtutib9 ill'āpli9
insudare. q̄ ad illā te adducāt cordis mūditiā per quaȝ
interiores oculi. iuxta saluatoris eloq̄um. operant̄ ī cō
tēplacōe diuina. p quā habeas q̄etē et pacē. vt ille cui9
in pace fact9 ē locus ei9 ī te quoq̄ȝ habitare dignet̄ Nec
ītelligas me nūc loqui de mūditia q̄ hoīem purgat tan
tūmodo a lasciuia cogitacōis immūde. Sed loquar po
ti9 de illa mūditia et cordis puritatē q̄ ab hoīe elōgat.
q̄tū ī hac vita possibile ē. q̄scunq̄ȝ cogitaīōes inutiles vt
iam nō libeat hoīem cogitare. nisi de deo vel propt̄ deū.
Ad hanc autē optinendā. angelicā vt ita dicā. ymmo di
uinā q̄damō puritatē Nā q̄ adheret deo vn9 spūs est
cū eo. ista necessaria sunt Primo oīo. studeas q̄tūcūq̄ȝ
potes. abnegare teipm̄ iuxta saluatoris p̄ceptum. Qui
vult venire post me ꝛc̄ Et hoc sic intellige vt ī oīb9 tuā
voluntatē mortifices et conculces et ei in oībus contra
dicas. benigne amplectendo alioꝝ voluntatem si tamē
licita sit et honesta. Hoc tamē generalit̄ habeas. q̄ pro
q̄cunq̄ re tpali. p quā corpalib9 necessitatib9 deseruit̄.
nunq̄ seq̄ris volūtatē ꝓpriā vbi aliū ꝯtradicere videas
q̄tūcunq̄ȝ exorbitaret a iuditio racōis. Debes enī libent̄
sufferre tpale q̄dcunq̄ȝ incōmodū exteri9. p infīna mētis
trāq̄llitate s̄uandā q̄ p tales repugnātias ꝑturbat̄. Dū
hō suo iuditio adherēdo. et suā voluntatē implēdo ver
bis vel cogitacōib9 cū alijs altricat̄ nō solū in tpalibus
sed etiā ī hijs q̄ sunt spūalia vl' ad spūalia ordinata al
teri9 poti9 q̄ tuā impleas volūtatē. dūmō sit bona. licȝ
tua pfectior videat̄ Quia magis detrimentū. acq̄res in
diminucōne hūilitatis et trāq̄llitatis ac pacis. cū alijs

cõtendēdo. q̄ possint tibi' ꝑuenire ꝑfect⁹ . in quocunqȝ
alio v̄tutis exercitio . volũtate ꝓpria executa alteri repu
gnādo Et h̄ intelligas q̄ tũ ad illos . q̄ tibi sunt familia
res . ⁊ ī spũali exertitio socij . ⁊ q̄ ad ꝑfectionē v̄tutũ an
helant Et nõ de ill' qui dicũt bonũ malũ et malũ bonũ
et q̄ studēt alioꝝ dicta et facta corripe et alios iudicare
plus q̄ sua praua corrigere Nõ enī dico q̄ taliũ iudicõ
debeas adherere in hijs q̄ spũalia sunt Nā in tp̄alibus
bene dēs quoꝝcũqȝ voluntatē plusq̄ tuā exeq̄ et īplere
Si aũt ī hijs q̄ scdm̄ deum opari desideras siue ad pro
fectũ tuũ siue ad dei honorē vel ꝓximi vtilitatē . aliq̄s
tibi obsistere videas . seu etiā te corꝑalit̄ īpedire siue sint
supiores siue pares . vl' inferiores nõ cõtēcõib⁹ deseruire
cõsulo sed teip̄m in teip̄o restrīgere studeas . ⁊ te cũ deo
tuo recolligere . sibiqȝ dicas Dñe vim pacior rñde ꝑ me
Nec de hoc ꝯtristeris . q̄ nil possunt nisi finalit̄ ꝑ bono
tuo ⁊ alioꝝ esset expediens . ymmo dico plus tibi . Qđ
q̄q̄m ad pñs non videas . videbis tamē finalit̄ . q̄ illud
in quo eos tibi impedimēta p̄stare credebas erit tibi ad
iuuamē ad ꝓpositũ assequēdũ Licet āt de orto scriptu
re sacre possem tibi ad h̄ exēpla ꝑducere . sicut de ioseph
et multis alijs nolo tñ cõtra h̄ facē qđ p̄dixi Sed exp-
to crede . q̄ hoc ita ē Si etiā in hijs q̄ scdm̄ deũ deside-
ras te videas quodamõ diuinitus īpediri . vl' ꝑ infirmi
tatē vl' quocũqȝ aliomõ cõtingente de hoc nullaten⁹ cõ
tristeris . sed totũ eq̄nimit̄ et magnanit̄ feras et ex toto
cõmittas illi . q̄ meli⁹ nouit qđ tibi expediat q̄ tuip̄e qui
te ad te quotidie sublenat. dũmõ teip̄m illi ex toto com
mittas q̄uis tu hoc minime videas Ad hoc ergo sit to-
tum studiũ tuũ vt teip̄m in pace et tranq̄llitate cordis
possideas Et ꝑ quocũqȝ euētu non doleas . nisi de solo
pctõ ꝓprio vel alieõ . seu etiā de hijs que te ad pctm̄ in-
ducere possent Nõ ergo te cõtristet . quicũqȝ casus for-
tuitus non te exagitet indignacõis stimulus contra de-

fectum alterius sed habeas ad quecūqȝ miseracionis et cōpassionis affectum Cogita semp q̄ tu peius faceres. nisi xp̄s sola sua grā te cōseruaret ¶ Capitulum. iiij

Repara insup teip̄m ad quecūqȝ obprobria. ad quecūqȝ aspera ad quecūqȝ aduersa. p̄ noīe xp̄i sustinenda Omnē appetitū seu cogitatū. sugge rētē tibi appetitū cuiuscūqȝ altitudinis. sub quocunqȝ charitatis pretextu. in ipso principio et ortu suo velut caput draconis infernalis canterio discretionis morti= fices cum baclo crucis tibi christi hūilitatē ⁊ durissimā passionē ad memoriā reuocando. qui regnū fugiēs cru cem volūtarie amplexus est omī cōfusione contempta. Omnēqȝ hūanā laudem fugiens. cum horrore tanq̄ ve nenum mortiferum et in despectu tuo gaudens teipsum talem vere et ex corde reputes qui merito debeas ab oī bus despici et conculcari Vides cōtinue tuos defectus et peccata tua. et ea aggraua q̄tumcunqȝ poteris Alio rum vero defectus post tergum p̄icias. et non videas Et si videris alienos excuses et ipsis compaciaris adiu uans q̄tum potes. Auerte oculos tuos et mentis ⁊ cor poris ab aliorum defectuum aspectu. vt teipsum possis conspicere In lumen vultus dei teipsum sine cessacione considera. et sine dissimulacōe diiudica In omī actu tuo in omni loquutione tua in omni lectione tua. et in omni cogitacōe tua. teipsum reprehende. et in te compūctionis materiam studeas inuenire Cogitando. quia etiam bo na que facis. non sunt plene exacta nec illo feruore facta quo deberent et multis negligencijs inquinata vt merito omnis tua iustitia pāno menstruate debeat cōpari Te ip̄m igitur continue rep̄hendas. te sine stricte increpacio nis castigacione transire non p̄mittas. non solū de ne= gligencijs verborum et operū. sed eciam de ipsis cogita cionibus non dico mal' tantūmodo. sed etiā vtilib9 in conspectu dei tui omni hora te grauiter reprehendas de

peccatorum tuoꝝ cōmissorum veniā postulando Et plꝰ
vilem et miserabilem de tuis defectibus coram deo te
iudicando. ꝙ quicunqȝ peccatorum eū pro quibuscūqȝ
peccatis. et merito puniendū et a celestibus gaudijs ex
cludendum. si secundum suam iustitiam. et non secun-
dum suā misericordiam tecum vellet agere deus tuus.
qui tantas gracias super multos alios prerogauit. tibi
ad quas omnes ingratus extitisti Considera etiam di-
ligenter. et cum magno pauore frequētissime ꝙ oēm ap-
titudinē ad bonū et oēm grām seu ꝙcūqȝ sollicitudinē
circa v̓tutum aqͥsitionē. a teipō nō habes sed xp̄s sola
sua misericordia dedit tibi. qui si voluisset potuisset cō
ferre cuicūqȝ ribaldo. te ī luto fecis et lacu miserie dere-
licto Cogita etiā et ad hoc credēdū teipsum inducas et
hoc tibiip̄i ꝑsuadeas ꝙ tū potes. ꝙ non ē pctōr vel qui-
cūqȝ ribaldꝰ q̄ nō magis assisteret deo suo ꝙ tu ⁊ q̄ nō
magis recognoscēt bn̄fitiū dei ꝙ tu si recipisset grās q̄s
tu sola dei gratuita bonitate. et non ꝓprijs meritis re-
cepisti Propter qđ sine fallatia. potes teipm̄ viliorem ⁊
inferiorem omī homini iudicare. et merito formidare ne
ꝓpter ingratitudinē tuam. a suo cōspectu te xp̄s abijci-
at Non tamē dico tibi ꝙ ꝑ ista debeas credere te eē ext̄
graciam dei vel esse in pctō mortali ꝙuis alij pctōres ha
beant innūerabilia pctā mortalia Qđ tn̄ nobis ē multū
occultū tum propt̄ fallax iuditiū. tum ꝓpt̄ subitā con
tricōem et diuine grē ꝓpter pn̄iam infusionē Dū aūt te
vilificādo alijs pctōribꝰ cōparas nō expedit tibi in spe
ciali ad alioꝝ pctā descēdere sed solū ī quodā generali
cū eoꝝ pctīs tuā ingratitudinē pōderādo Qđ si etiam
in speāli vel eoꝝ pctā videre. potes eisdē pctīs etiā te sub
quadā silitudine trāsformare sic te ī tua ꝯsciā īcrepādo
Ecce ille ē hoīcida Et ego miser qcīes occidi aīaȝ meā
Ille fornicator ⁊ ego adult̄ a deo meo oclos meos auer
tēdo ⁊ diabolicis suggestiōibꝰ supponēdo ⁊ sic de singul̄

Si aūt videris q̄ diabolus vellet te in talib⁹ repħen-
sionib⁹ quodamō per talia ad desperacionē inducere tūc
omessis talib⁹ in spem surgas cōsiderata bonitate dei
tui· qui te iam beneficijs p̄uenit· Nec dubiū quī opus
suum in te velit perficere qd cepit cōiter tamē de homīe
spūali· qui aliqua dei notitia iā ꝓficit· De hac dei sepa-
racōe timere nō expedit· Unde toto studio ad se icrepā
dū inuigilet Jllud tamē cuidā possꝫ accidē· ymmo sepe
accidit ī hoīe incipiēte ⁊ speālit quē de⁹ liberauit a mul
ꝯ hijs q̄ sup iā ¶ Ca·v ¶ tis qb⁹ erat inuolut⁹
ꝯstrinxi generalit̄ in te virt⁹ illa q̄ ē mat̄ ⁊ origo
custosq̄ȝ virtutū hūilitas· q̄ iteriores ocłos apit
ad dei cōspectū. cor hūanū ab omī superflua cogitacōe
purgādo Nā hō dū in suā resilit prauitatē seipm̄ vili-
ficando se increpādo se detestādo· suā vilitatē ꝯsiderādo
sibiipi intensissime displicēdo· et hijs silia cogitando et
talē se vere existimando . ī tātū circa ꝓpria negocia occu
pat̄· q̄ oīs alia inutilis cogitatio arescit Et sic dū aīa·
oīa alia audita ⁊ visa tp̄alit̄ optata a se repellit· ⁊ ī obli-
uionē adducit· et incipit ad seipaꝫ redire· et mō mirabili
in seipā cōuoluit̄· et sic ad originalē iusticiā et celestem
q̄damō puritatē appropinq̄re incipit· sic dū in seipā re-
flectit̄ cōtemplacōis oculo dilatat̄· et in se scalā erigit· p
quā trāseat ad cōtemplandū· et angelicū spm̄ et diuinū
Et ex tali cōtēplacōe anim⁹ inardescit ad bona celestia.
⁊ oīa tp̄alia a lōge ꝓspicit tanq̄ nihil· Propt̄ hec illa per
fecta caritas icipit in mente feruescere q̄ velut ignis cō-
sumit oēm rubiginē vitioꝝ Sic totā aīam occupat cha-
ritas· q̄ in ea nō ē in qua intrat vanitas Jā quicq̄d co-
gitat̄ · quicq̄d loq̄uit̄ vel opat̄ totū ꝓuenit ex dictamīe
caritatis Secure p̄t alijs p̄dicare sine decremēto sine va
ne gl̄e pericło Neq̄ȝ enī vt iā dixi p̄t aliq̄ vanitas subin
trare· vbi totum charitas occupauit. Nunq̄d iā habe
bit respectū ad q̄dcūq̄ȝ cōmodū amplius q̄ oīa reputat

quasi stercus Sed etiam ipse laudis appetit⁹ · nūq̄ ei⁹
animā poterit subintrare cū seipsum videat stercus vi
lissimū corā deo . et miserū et abhoīabilem · et ad omīa
peccata ꝓcliuē nisi eum sua bonitate manus conditoris
continue cōseruaret Quomō enī extolli poterit de quo
cūq₃ bono oꝑe . qui luce clarius videt se nil penitus bo
ni agē · nisi cōtinuo de hora in horā diuina virt⁹ q̄dā-
modo cogat eū atq₃ ad bonū cōstringat · Quomō sibi
iam aliq̄d attribuet · a si a seipso op⁹ bonū sibi ꝓueniat
qui non dicā cēcies · sed etiā millesies exꝑtus est impos
sibilitatē suam · q̄ in quibuscūq₃ bonis oꝑibus magnis
et paruis · et qui tociēs cognouit se nō posse dū voluit ·
et qn̄ vt ita dicā non voluit neq₃ curauit neq₃ de talib⁹
cogitauit se subito excitari feruore mirabili ad illa oꝑa
operāda q̄ prius cū omni conatu suo implere non pote-
rat Nā et talē impossibilitatē iccirco de⁹ tam longe tꝑe
dn̄ari ꝑmittit ī hoīe · vt homo discat se hūiliare et nūq̄
inanit̄ in seipso gloriet̄ . Sed deo attribuat omne bonū
non solū labijs in quadā cōsuetudine · sed potius ex in-
timo cordis sui · vt pote q̄ propria experiētia doctus lu
ce clarius videt q̄ nō solū · non oꝑari bonum · sed nec di
cere dn̄m iesum christū potest · nisi in spū̄sancto Et ni
si ille donauerit · qui dicit Sine me nihil potestis facere
Et iam regratiādo · ex totis aīe sue visceribus dn̄o cō-
fiteat̄ et dicat Omīa oꝑa nrā operatus es in nobis Ac
cum psalmista ꝓclamet Non nobis dn̄e non nobis sed
noī tuo da gloriam Et animarū zelus eius precordia
totaliter occupabit ¶ Capittulum Sextum.

Ecce iā finalit̄ et in quodā breuiloq̄o posui ea q̄
sunt necessaria hoī in seipō q̄tū ad vite sue ꝑfe-
ctionē si vtilit̄ et sine suo ꝑiculo vult aīaꝝ ꝓcura
re salutē Et hec q̄dē sufficiēt hoī illustrato et altū intel
lectum habēti Et q̄ in oꝑibus spūalib⁹ se exercitādo lō
gum spaciū habuisset Quia in hijs q̄ posui breuit̄ tanḡ

in quibusdã pfecte vite principijs recolligere posset·que cunqz alia perfectorꝝ actuũ exercitia· Nã hijs trib⁹ pre missis·pfecte seruatis scilicz volũtaria pauptate et ta= citurnitate et interna mentis exercitacõe De quibusdam alijs exteriorib⁹ huiusmõi actib⁹ quomõ essent faciẽdi facile indicabit Quia tamẽ non oẽs possent capere faci liter tã breuit̃ dicta insistemus paulo diutius circa par ticulares actus virtutum· ¶ Capitulum Septimũ

Ciendũ igit̃ ꝙ hõ facilius ⁊ in breuiori tpe possꝫ ad pfectionẽ ptingere si habẽt instructorẽ cuius regimĩe duceret̃ ⁊ cui⁹ obediẽtiã in oib⁹ actib⁹ pruis et magnis seq̃ret̃ totalit̃ q̃ aliqs posset seipm pfi= cere q̃tũcunqz vigeat ĩ eo acumẽ intellect⁹ et libros ha beat in q̃b⁹ videat virtutũ oẽm structurã exaratã ym= mo pl⁹ dico ꝙ nũq̃ ihũs xp̃s suã grãm ministrabit sine qua nil possum⁹ facere·si hõ habet a quo posset instrui et deduci·⁊ negligit vel nõ curat alteri⁹ ducatũ ãplecti se credẽs sibi posse sufficere·⁊ p se optime posse investi= gare et inuenire·q̃ sunt vtilia ad salutẽ Ista enĩ via obe dientie est via regia·q̃ hoĩes in offenso pede ducit ad sũ mitatẽ scale·cui dñs apparet innixens Hãc viã tenuert̃ oẽs sc̃ti prẽs in heremo·et breuit̃ oẽs qui pfectionẽ atti gerũt.p hãc semitã pcesserunt.nisi forte deus aliquem p seipm instruxerit Quia tũc pietas diuina supplet qd exterius mĩme repit̃ si tamẽ corde hũili et feruẽti ad deũ accedit̃ Et q̃de hoc tpe heu notis miserijs·q̃i null⁹ repit̃ q̃ alios de pfectione vite instruat·quĩ poti⁹ si hõ velit tẽdẽ ad deũ inueniet retrahẽtes multos et neminẽ adiu uãtẽ Qmobrẽ expedit vt hõ ad deũ toto corde recurrat ⁊ ab eo ĩstrui cũ oĩ instãtia.⁊ cordis hũilitate deposcat se ĩ deũ pijciat·se sibi tõliter cõmittẽdo vt ipm benign⁹ tãq̃ orphanũ·i·sñ prẽ recipiat·q̃ neminẽ vult perire sed vult ad cognicõem veritatis q̃scũqz puenire Igit̃ ad te dirigo sermonẽ meũ q̃ toto cordis affectu deũ desideras

inuenire q̄ ad perfectionē anhelas Ad te ergo nūc diri
go eloquiū meū· q̄ corde simplici accedis ad deū q̄ q̄ris
virtutis intima penetrare. q̄ p̱ viā hūilitatis p̱uenire de
sideras ad gloriā maiestatū ¶ Capitulum octauum
Uobus igit̄ iā premissis Scilicet paupertate et
taciturnitate tanq̄ fūdamentis p̄marijs xp̄i atle
ta se accingat vt obedientie regulā et semitā in oī
bus et p̱ oīa teneat· q̄tū poterit incōcusse Scilicet regu
lam cōstitucōes rubricas ordinarij· et alioꝝ libroꝝ loco
et tp̱e intus et extra In refectorio· Dormitorio In cho·
ro Inclinacōes p̱stracionē· surgēdo stando· sedendo·
et oēs maioꝝ ordinacōes ad vnguē teneat· q̄tū potest
semper cogitās verbū christi dicētis Qui vos audit me
audit et qui vos sp̱nit me spernit Deinde ad coortādū
corpus suū totalit̄ in obsequijs xp̄i hiesu cor habeat· vt
oēs actus ⁊ motus corp̱is sint oīm moꝝ honestate com
positi· sc̄dm regulas discipline Neq3 enī vnq̄ animū po
teris ab ordinatis cohibere nisi prius studueritis corpꝰ
tuum subijcere discipline. ipsum restringendo non solū
ab omni actu sed etiā ab omī nutu incōgruo et inepto·
Situr religioni corporis intendēdo ¶ Capitulū nonū
prius contra gulā insistas Nisi enī cōtra hanc victoriā
habeas inuanū laboras in acq̄sicōe aliaꝝ virtutū Istū
aūt modū obserues Primo vt nil tibi procures in spe·
ciali Sed cibarijs que coīt alijs fratribꝰ apponunt̄ sis
cōtentus Secularibꝰ volentibꝰ tibi xenia mittere nul·
latenus acquiescas p̱ p̱sona tua Si tamē volunt cōuen
tui mittere mittāt Inuitacōes fratrum extra refectoriū
nullomodo recipias· sed cōtinue refectoriū teneas· oīa
ieiunia ordinis obseruando Et hoc dico q̄diu christus
te in sanitate conseruabit Nam si infirmus fueris· iux·
ta infirmitatis necessitatē te tractare p̱mittas· nihil pe·
nitus tibi p̱curādo sed oīa cū grāꝝ actione recipias que
fuerint tibi ministrata Ut aūt nō excedas in sumptione

cibi et potus. debes naturā diligētissime examiare q̄to
cibo et potu valeat sustētari. vt scias diuiditare int̄ su-
perfluū ⁊ necessariū Hoc aūt habeas ꝑ regula genera-
li vt saltē de pane comedas sufficient. q̄tum natura re-
quirit specialit̄ ieiunas Nec vnq̄ diabolo credas. sua-
dēti tibi abstinētiam de pane Et in hoc poteris expiri
q̄tum natura' requirit Uel qđ est sup̄fluum illi Si tpe
hine refectionis post nonā inueneris te grauatū in sto-
macho et sensieris quēdā ardorem vt orare scribere vel
legere nequeas. coīter hoc accidit propter excessum Si-
militer si idē sentis post matutinū qn̄ cenasti Et sic etiā
qn̄ ieiunas si post cōpletoriū idem grauamē adesse ꝑci-
pias Comede igitur satis de pane. sic tamē q̄ post co-
mestionē sis parat⁹ legere scribere et orare Si tamē il-
la hora non esses ita apt⁹ sicut in aliјs horis. nō tamen
sentires grauamē aliqđ vt p̄dixi. non est signū excessus
propt̄ hoc Cogita igit̄ tue nature sufficiētiā modo p̄di
cto Uel aliter ꝑut docebit te altissim⁹ a quo debes hoc
simpliciter postulare. existens sollicitus valde illū mo-
dū cōtinentie obseruare. vt semꝑ in mensa quicq̄d come
dis sobrie et tēperate comedas Et si aliqn̄ ꝑ negligen-
ciā excess⁹ fuerit nō te sinas absq̧ penitēcia digna ꝑtrā

E potu vero nescio tibi ¶ Capitulū. x ¶ sire
ponere regulā nisi q̄ paulatim astrīgas te. de diē
mi⁹ bibendo ita tamen q̄ nō sitias in die nimis
vel in nocte Speāliter aūt dū potagiū comedis facili⁹
poteris pertrāsire cū potu tēperātiori. ita tamē q̄ suffi
ciat ad cibi digestionē Nullo tamē mō bibas extra co
mestiōis horam aut sero qn̄ ieiunas Et tunc valde tem
perate Uel nisi propt̄ laborē itineris vel q̄cūq̧ alia lassi
tudine Bibas aūt vinū ita limphacū. q̄ vini fortitudo
deficiat Et si esset vinū forte aque medietatē ponas vel
plus et magis vel minus scđm q̄ de⁹ tibi inspirauerit

Usato igit̄ ad mēsam simbolo cū omi ¶ Ca. xi
maturitate lotis manib⁹ manes i claustro scđ ēa

nola pulsata refectoriũ introibis· et nõ parcas tibi· sed
cũ omni fortitudine tua cũ votis et cordis modestia di
ces benedictionẽ et iuxta ordinẽ tuũ te collocabis Et in
mensa cogita apud te corde pauido· ꝙ debes pctã popli
comedere Cor tuũ etiã preparabis ad intelligentiã lecti
onis q̃ legitur Vel si lectionẽ nõ habeas ad meditacõez
aliquã spũalem recurre Sed neqꝫ totꝰ comedas Sed
corpe suã refectionẽ habente anima nullatenꝰ defraudet
Positus aũt in mensa vestimẽta decẽter coaptes· capã
super genua retorquẽdo Statue aũt tecũ pactũ vt nul
lo mõ circũspitias comedẽtes sed solũ apposita tibi vi-
debis In principio cũ sederis nec subito extẽdas manꝰ
ad scindendũ panẽ· sed stes aliquãtulũ sup te· vsqꝫ sal-
tem dicas Pr̃ noster et Aue maria· pro aĩa alicuius de-
functi q̇ in purgatorio existẽs· magis indiget Hoc autẽ
generalr̃ habeas· ꝙ oẽm actũ et oẽm corpis motũ cum
quadã modestia facias Si panẽ diuersum· mollẽ· durꝫ
albũ. nigrũ aut alr̃ factũ antete habeas· illũ comedas
qui ẽ tibi vitinior Et libenciꝰ comedas illũ· ad quem
minus sensualitas inclinat Nunq̃ in mensa aliq̃d petas
sed pmitte alios pro te postulare Qđ si nõ facerent pa-
cientiã habe Nõ teneas cubitos sup mensam· sed sim-
plices manꝰ Nõ teneas crura diuersitate. nec pedẽ vnũ
alteri superponas Nõ recipias scutellas duplices· vel
aliud qđcũqꝫ nisi tantũ q̃tũ coĩter habent alij Qñcũqꝫ
pitãciam a quocũqꝫ missam recepis· etiã a priore nõ co-
medas· sed si potes cõpetent̃ in fragmentis abscondas·
vel in scutella Nota tibi Nos deo gratꝰ est aliq̃d de
potagio xp̃i paupi dimittere Silr̃ aliq̃ panis fragmẽ
ta non crustas Verũ illas tu comedas et de bono pane
cõfracto christo dimittas Nec mirũ cures si de hoc ali-
qui murmurauerĩt dũmodo p̃latus nõ mãdaret tibi op
positũ Et generalr̃ de omĩ eo qđ comedis aliquã pticu
lam christo paupi dimittas· et bolos meliores nõ vilio-
res Sunt aũt aliq̇· q̇ vilia tm̃ dant christo· sicut porcis

fieri cõsueuit Si autẽ cũ vno pulmẽto aliquid sufficiẽt
poteris comedẽ de pane In scdo pulmẽto aliquid de pa
ne reponas et xp̃o dimittas Et sic si dñs donauerit po
tes facere q̃sdam mirabiles abstinentias deo gratas et
hoĩbus incognitas Si est tibi cib⁹ insapidus. ex defectũ
salis vel alia q̃cunqȝ causa. nõ apponas sal nec aliquod
cõdimentũ ꝓpter christũ felle et aceto potatũ. sed sensu
alitati resistas Siliter et q̃cunqȝ salsamenta q̃ ad nihilũ
valent nisi ad gule incitamentũ dimittere occulte potes
Q̃ñcũqȝ aliquẽ bolũ gratũ tibi circa finẽ prãdij habes
illũ dimitte propt deũ Siliter caseũ fruct⁹ et huiusmõi
sicut nectar vinũ meli⁹ apportatũ ⁊c̃ Que nõ sunt neces
sitatis pro sustentacõe hũani corpis. ymmo ẽ noxiũ dũ
ꝓdesse credit quod delectat Hijs dimissis propt deum
nõ dubito ꝙ tibi preparabit in dulcedinẽ christus dñs
cibũ spũalis cõsolacõis etiã in illo cibo corpali quo con
tentus es propt christũ Et vt meli⁹ et facili⁹ possis a
q̃buscũqȝ abstinere ponas ĩ corde tuo qñ vadis ad mẽ
sam ꝙ ꝓ pctis tuis debes in pane et aq̃ abstinere Unde
panis solus sit tibi cib⁹ Pulmẽtũ tamẽ nõ ꝓ alio adij
cias sed vt possis panẽ cõueniencius deglutire Certe si
hec bene posueris ĩ corde videbit tibi magna pitancia.
habẽ aliq̃d de pulmẽto Et obserues. ꝙ nõ ponas offas
mltas in papside sed sufficiat tibi panẽ intigere Quãdo
vero pulmentũ non habueris. comedas panẽ vnũ ⁊ di
midiũ vel pl⁹ scdm ꝙ huiusmõi comestibile. est nature
sufficiẽs eciã si alia nõ habẽs De multis aũt talib⁹ pti
cularib⁹ actibus q̃s non possum tibi exp̃mere te ĩstruet
xp̃s si ad ip̃m ex corde recurris et totã spem in ip̃m posu
eris Quis enĩ exp̃mere valeat modos ĩ nũeros q̃s de⁹
tibi demonstrabit Sis etiã attent⁹ ꝙ non sis de vltĩs
qui finẽ faciũt in edẽdo ymmo q̃ citi⁹ poteris. te expedi
as finata debita hoẽstate vt magis lectiõi possis attẽdẽ
Dũ de mensa surgis. toto corde regracieris altissimo q̃
tibi contulit bona sua. et q̃ tibi virtutẽ aliquã prestitit

ne tibi sensualitas p̄ualeret Non parcas voci tue sed se
cundum possibilitatē grās age bonoꝝ oīm largitori O
charissime cogita ꝙ inumerabiles sunt q̄ ad delicias ma
ximas putassent sibi si habuissēt tātūmodo panē quem
tibi cū alijs cibarijs dn̄s ministrauit Ita enī debes ve-
raciter cogitare. ꝙ christus est qui hoc tibi dedit . ym-
mo qđ plus ē ꝙ ipse in mēsa tibi deseruiuit. Uide cum
q̄ta disciplina . cū q̄ta reuerētia . cū q̄ta maturitate et
tremore debeas in mēsa cōsistere vbi vides dn̄m deum
tuū p̄sencialiter in ꝓpria persona tibi mīstrātē. O q̄ be
atus eris si desup tibi det . mētalib⁹ ocul' ista cōspicere.
Uidebis enī sctōꝝ multitudinem copiosam cū christo
per refectorium discurrere ¶ Capitulū Duodecimum.

T aūt in tali mō sobrietatis et abstinentie iugit
p̄seueres . sta sp̄ in timore et a deo esse totalit' reco
gnosce . et in hoc ab ipso p̄seuerātiā pete Et si nō
vis corruere noli alios iudicare . nec ꝯtra eos indignāti
spū mouearis si eos vides in edēdo ordinē non seruare
debitū sed eis cōpaciaris ex corde . et q̄tū pt excusa cogi
tādo ꝙ nec tu potes aliqđ nec ipsi possunt . nisi q̄tū xp̄s
porrigit manū suā q̄ pro meritis nō tribuit . sed pro sue
beneplacito voluntatis Si hec cogitaueris firmior eris
Nā q̄ est causa ꝙ aliqui incipiūt multa facē in abstinē-
tia et in alijs q̄ non p̄seuerāt . corp̄e torpēte . spū frigescē
te . Certe nulla alia . nisi propt' eoꝝ elacionē et p̄sumptio
nem dū de se p̄sumētes . alijs indignant' eos in suis cor
dib⁹ iudicādo Et ideo deus eis subtrahit domū suum
vt sic spū frigescente . vel indiscrecōis vitio plus faciūt
q̄ oporteat Ideo infirmitatē incurrūt et sic tandem re-
stauracōi intendūt Sed in hoc quoqꝫ metas excedunt .
et efficiūt' gulosi plus q̄ illi quos p̄mit⁹ iudicabāt Si
cut ego de quibusdā cognoui Nā coīter accidit istud .
ꝙ quicūqꝫ aliū in aliquo iudicat . deus tandem p̄mittit
eū in illū defectū cadere vel in maiorē Ergo deo serui-
as in timore Et si q̄nqꝫ te sentias in exultacōe quadam

ob memoriã beneficiorꝫ que tibi donat altissim⁹ · appre
hende displicentiã icrepacõis et ꝓprie repꝑensionis · ne-
quando irascat̃ tibi dñs et peas de via iusta Si sic fece
ris stabilis permanebis Ecce indicaui tibi modũ altissi
mo gratũ · circa gulã domãdã ad quẽ pauci ꝑtingũt · q̇
non excedunt in plus aut in minus in edendo · vel inde-
bitas obseuãtias seruando ¶ Capitulũ Terciũdecimũ

Post hec nitaris circa somnũ et vigilas modũ de
bitũ custodire In quo et difficile ẽ valde mensu
rã habere Ubi nota ꝙ duo sunt in q̃b⁹ specialit̃
iminet ꝑiculũ corpi et per cõsequẽs aĩe · si discrecõis li-
mites excedis Scilꝫ in anima abstinentia et in vigilia
inordinata Nã in alijs virtutũ exercicijs nõ sic ẽ ꝑicu-
lum inexcessu Et ꝓpter hoc diabolus habet istã astutiã
finalit̃ · ꝙ qñ videt hominẽ spũ feruẽtẽ immittit sibi sug
gestiones · vt faciat abstinentias et vigilias magnas ⁊ ꝑ
hoc inducat eũ ad tantã corpis debilitatẽ ꝙ vlterius ad
nihil valeat · ymmo vt supra dixi vt postea plus come
dit ⁊ dormiat q̃ alij Et talis nunq̃ postea audet assume
re exercitiũ in vigilijs et abstinẽcijs recognoscẽs se per
talia infirmatũ · talia sibi a diabolo suggerẽte et dicẽte
Nõ faciã tibi talia Nõne scis ꝙ a talib⁹ fuisti ĩfirmat⁹
cũ tamen nõ fuerit ꝑ abstinentias et vigilias infirmat⁹
sed q2 in hijs discretionis tramite nõ seruauit Unde hõ
simplex nõ ĩtelligit sophismata diabolica qb⁹ ex vtraqꝫ
parte decipit̃ Unde sub colore boni sibi dicit Tu feci-
sti tot peccata qñ poteris satisfacere. Uel si non habet
pctã enormia dicit Quãta passi sunt martires ⁊ heremi
te Et credit simplex hõ ꝙ talia cũ habeant speciẽ boni ·
nõ possint esse nisi a deo · et deo ꝑmittente · maxime quã-
do talis ꝑmo tamẽ magna hũilitate ⁊ timore ⁊ cũ instã
cia orõnis nõ recurrit ad deũ . q̇ eũ illuminaret et diri-
geret · si nõ respueret hominẽ directorẽ Nõ eni quis sub
obedientia cõsistit · et cõtinue ei⁹ directione dirigit̃ a ta-
libus decepcõib⁹ tutus ẽ Et supe pr̃ spũalis aliqñ errat

et aliq̄liter deus tamē ꝓpter hūilitatē obediencie totum
sibi disponit ad bonū sicut probare possem multis au-
Taqꝫ circa somnū ¶ Ca·xiiij· ¶ ctoritatibus·
et vigilias tal' mod⁹ poterit obseruari·vt de tpe
estiuo post prādiū postq̄ cāpana pro silētio pul
sata est·q̇eti mēbra cōponas·eo q̄ illud temp⁹ ad spūa
lia exertitia minus aptū ē et ꝑ hoc in nocte magis pote
ris vigilare Hoc tamē debes generalit̄ obseruare·q̇sci-
encunqꝫ vis dormire vt semꝑ prius rumines p̄s·vel ali
quod spūale·qđ te in somnio intcipiat et q̄nqꝫ in ymagi
nacōe presentet̄ In sero hoc coiter habeas·vt non multū
vigiles Nā per vigiliam serotinā. postea matutinalis
hora vl' vigilia impedit̄ q̄ tamē hora super omnes diei ⁊
noctis horas oīoni et deuocōi meditacōi et lectioni et cui
cunqꝫ spūali operi aptior inuenit̄ Per vigiliā enī seroti-
nam impedit̄ attentio ⁊ deuotio ·in matntinali offitio·
in qno est coiter homo somnolent⁹· grauis et indeuot⁹
quādo nimis vigilat ī sero·ymmo aliquando ex toto a
matutinali offitio cogitat remanere Igitur tibi statuas
aliquas breues oīones vel aliquā lectiūculam vel medi
tacōem·quibus anteq̄ sero dormias breuiter occupa-
ueris Et inter alias meditaciones ·si ī hac tua' deuotio
fert̄. potest et tua mens ferri ad ea· que in passione dñi
illa hora contigerunt Et siliter faciendo ī omnib⁹ alijs
horis·iuxta modū quē habes a beato Bernhardo tra-
ditū·vel ꝓut dñs inspirauerit Non tamē est oīm deuo
tio vniformis sed alius plus ī alio ad deuocōem excitat̄
Alteri aūt in sua simplicitate sufficit in petre foramib⁹
habitare Nullus tamē q̄tūcunqꝫ pollens ingenio debet
omittere ea q̄ possent eum ad deuocōem excitare. ymmo
oīa ea q̄ legit et studet debet ad christū reflectere cū ipo
loquendo vel ab ipo intelligentiā postulando Sepe enī
dū actu studet debet a libro ocl'os auertē et ocul' clau
sis in xp̄o plagis se abscōdere et iterato se ad libꝝ ꝯuerte
re Et q̄nqꝫ dēt a studio surgere Sepe etiā ī cella flexis
genibus aliquam oracionē ignitā cū breuitate ad deum

fundere Vel etiam cellam egredi· et ecclesiam clausam
vel capl'm circuire secundum q impetus spirit⁹ eũ fert·
Et aliquando oratione formata · aliquando informi p
gemitus et suspiria · de ebullicõe cordis dominicum au
xilium inplorãdo. vota sua et desideria altius presen-
tando et sanctoꝝ ad hoc auxiliũ etiã implorãdo Quia
illud negotiũ qñqꝫ agit sine psalmis et sine quibuscũqꝫ
alijs oracionib⁹ exterius formatis verbo q̃uis hoc ali-
quando initiũ sumpserit Vel ex aliquo versu ps̃. vl' al-
terius scripture sancti alicuius Vel interdum deo inspi
rante interius· proprio desiderio vel cogitatu adiuuẽ-
to Cũ aũt ille feruor spũs trãsierit· q coiter paꝝ durat
potes ad meõriam reuocare q̃ pauloante in cella studue
ris et tũc dabit tibi clari⁹ intellect⁹ Quo facto iterato
ad studiũ redeas vel ad lectionẽ· et iterato ad orõnẽ Et
sic alternando cõmutes Nã per huiusmõi cõmutacõem
in oracione moiarẽ repes deuocionẽ in studio · et clario-
rem intelligentiã Iste aũt feruor deuocõis post studiũ
lectionis scilicꝫ q̃cunqꝫ hora venerit i differẽter venit·
scd'm q ille dignat' imittere q suauit' disponit oĩa put
vult Tamẽ coiter p⁹ matutĩas venire cõsueuit Et ideo
in sero paꝝ vigiles vt totũ tps post matutinas ĩ studio
et orõne valeas occupare Igit' ĩ nocte cũ audis horolo
giũ vel qdcunqꝫ signũ statim excussa oĩ pigritia a stra-
tu descẽdas · ac si esset tibi ignis accẽsus et flexis orõi-
bus cũ feruore aliquã orõem infundas saltẽ Aue maria
vel qdcũqꝫ ĩ q anim⁹ tu⁹ magis inflãmet' Hic nota q ad
hoc vt facilit' sũ negligẽtia· ymõ cũ q̃dã alacritate tunc
cõsurgas Multũ facit ad id · si sup stratũ durũ dormi
as et iaceas indut⁹ Hoc enĩ debet habere generalit' ser-
uus dei vt omnẽ mollitiẽ et conplacẽtiã fugiat Ita tñ
q discretionis limites non excedat Habeas igit' stratũ
de paleis q q̃nto sunt ampli⁹ ex cõpressiõe durate gra-
ciores debes habere Pro tegimento aũt contra frigus
vnã vel duas habeas coopturas · pro tpm diuersitate·

scdm q tua necessitas postulabit Ad caput aut saccu-
lum plenu paleis habeas Et fugias molliciē pluuiaꝝ Et
siliter oēs alias mollities assuetas sicut de sudarijs ad
maxillā. vel ad collū seu ad coronā nisi forte de nocte
in estiuo tpe propt sudores Nam talib9 natura nō in-
diget sed sunt qdā male cōsuetudines introducte Dor-
miat etiā indutus sicut in die nisi q debes sotulares ex-
trahere et corrigiā relaxare Potest tamē tpe estiuo ma-
gni estus capam detrahere. ⁊ cū solo scapulari quiescere
Si p istum modū dormieris non erit tibi molestū sur-
gere. ymmo cito et cū alacritate consurges Dū igit de
btā virgine offitiū dicit. stans i ostio celle tue nō appo
diatus sed sup pedes tuos cū attencōe et cōpetēti voce
disticte et alacriter dicas offitiū vginis glose. Et sic te
habeas quasi eā cerneres corpalib9 ocul coram te Offi
tio vginis tminato et cōpleta corpis necessitate ad eccle
siam vadas vel ad claustrū put maiorē deuocōem inue
nies Ubi nota q seru9 dei eundo et redeūdo ad cellam
vel quocūq3 alio loco non debet esse ocios9 corde sed ps
vel aliqd spūale ruminare Potest tamē ante inchoacōe3
officij choꝝ ingredi. vel aliud spūale pmeditari vt deuo
tius seu attenti9 cū alijs ps decātare valeat ¶ Ca. xv.
Ulsatis igit matutinis factis venijs vel inclinā
cōib9 psallendo sta sup pedes tuos non appodi-
atus sed corde et corpe sta virilit corā deo tuo.
ipsius laudes cū oī alacritate decantādo. recogitās q
sine dubio scti angeli sunt psentes. In quoꝝ conspectu
psallens deo eos debes cōtinue revereri vt pote q faciē
patris i cel' vident. quā tu nō nisi i speculo et enigmate
cōtēplaris nunq voci parcas. sed qtū potes discrecōe
regente. nō ptermittas yota vnū. tam de psalmi versib9
et dictionib9 q de notis Et si nō potes equali voce cū
alijs tamē cū voce submissa et si potes psallas et cātas
in libro Cū per intellectū quē habes i psalmis ⁊ ceteris
orōnibus. spūalem recipis cōsolacōem. tūc oportet te eē

sollicitũ ne in actu exteriori. scilicz in gestu corpis ꝛ so-
no vocis aliqd appeat leuitatis Sed tũc spealit opoꝛtz
te seruare maturitatẽ et debitã grauitatẽ. Nã spũalis
leticia in quãdã vertit̃ leuitatẽ nisi freno discretionis cõ
primat̃ extrinsec⁹ Totũ conatũ tuũ facias. vt psallas
spũ et mente Nã magn⁹ labor ẽ homi ꝑcipue incipiẽti
necdũ in deo roborato tpe psalmodie mentẽ ab euagaci
one restrĩgere Sp in choro teneas locũ tuũ. Et coĩter te
ponas in vno loco nisi alius forte veniret cui merito ce
dere oportẽt Si in choro ꝑuides aliquẽ defectum. p te
vel p aliũ supple Unde nota q deũ gratũ haberet. si
pridie ꝑuideres rubricas an oĩa q̃ dicenda sunt in cho-
ro et patus esses ad oẽs defectus et negligentias eorum
supplẽdas seu cauere dũ ĩ choro ẽ aliqua cõtrauersia eo
rũ q̃ sunt dicenda. ne os tuũ apias etiã si tu certus esses
de eo qd esset dicẽdũ Sunt eñi multi q̃ pro modico tan
tum litigãt qd min⁹ malũ esset errare q̃ litigare Si aũt
vnico verbo posses errorẽ chori corrigere tũc facere de
bes spealiter si tu es de pfectioꝛib⁹ in choro Si aũt vi-
deris te spũ ĩpaciẽtie agitari meli⁹ ẽ q tu studeas mo-
tũ animi tui subiugare Si aũt aliqs male legit vel cãtat
vel quocũqꝫ mõ inepte se habet non submurmures. vel
corrigas Est eñi spẽs cuiusdam iactãtie tal' correptio.
Itẽ in lectione q̃tũcũqꝫ quis male legit ꝛ inepte nec eciã
signũ aliqd facias. qꝛ hoc ẽ signũ mentis elacõis vento
inflato Qñ multi currunt ad alquẽ defectũ implendũ
non te ingeras Si aũt null⁹ esset supplẽs tunc cũ omni
modestia ad supplendũ occurras Et si potes talẽ defe
ctum anticipes ne valeat dephendi Caue tamẽ ne duas
lectiones ĩmediate se sequẽtes legas vel duo respõsoria
cãtes. nisi esset defect⁹ nimi⁹ et maxime vbi esset multi-
tudo fratrũ Itẽ nõ facile te ingeras si es iuuenis ad di
cendũ ea q̃ pertinẽt ad ãtiquos Non circũferas oculos
huicinde nec aliquẽ videas qd faciat vel quõ se habeat
Sed ocul' in terrã dimissis vel. sursum erectis vel claus

ad libitũ stes Semp̄ qñ dicis diuinũ offitiũ dũ sedes
vel stas nõ teneas manus sub mento · sed sub capa vel
sub scãpulari Ubiqȝ ẽ decens semper habere capã Non
teneas vnũ pedẽ super aliũ vel tibias diuaricatas · sed
cũ omni modestia vt pote q̇ es in p̄sentia dei tui timeas
Caueas ne digitos · teneas ĩ narib⁹ Sunt enim aliq̇ · q̇
in hijs talibus miserijs non sine diaboli stimulacõe occu
pãtur diuertẽtes a diuino offitio et indeuocõem nõ mo
dicam ostẽdentẽs Multi tales actus particularit̄ occur
runt q̇ non possunt exp̄mi Sed si hũilitatẽ habueris et
integram charitatẽ · de oibus vnctio te docebit Tu qui
legis attende quia hic ponunt̄ multi actus · qui ad vnã
aliquã circũstantiã variant̄ Non tamẽ ideo improbes
si aliqñ aliter fieri oporteat Sicut de loquẽdo in choro
cũ error appeat Quia ad antiquũ bene pertinet emẽda
re Generalit̄ tamen verũ ẽ ꝙ seruum dei nõ licet litiga
re Minus enĩ malũ est pacienter errorẽ tolerare ꝙ̄ con-
tencionibus deseruire Quãtomagis in choro vbi tales
contenciones sunt scandalose et attencõis et trãquillita
tis mentis turbatiue Similit̄ cum dico ꝙ continue can
tet vel legat iu choro Qñqȝ enĩ possit oriri talis in men
te deuotio que ex cãtu impediretur · ꝙ meli⁹ esset apud
se dicere offitiũ p̄cipue vbi alij essent qui sufficerent ad
cantandã Et sic de multis alijs prout melius docebit
altissimus si cõtẽptis oibus et corde simplici velit inhe-
rere Non debet tamẽ q̇sqȝ sibi faciliter credere vt oppo
sitũ faciat · nisi longo v̄tutũ exertitio discretionis sp̄m

In predicacõibus et ¶ Ca · xvi ¶ sic adeptus ·
exhortacõibus vtere eloquis simplici et confabu
lacõe domestica ad declaracionẽ virtutũ parti-
culariũ q̄tũ potes Et insiste cũ exẽplis vt quilib; pecca
tor habens illud peccatũ videat̄ pcuti ac si sibi soli pre-
dicaret̄ tãliter tñ ꝙ videat̄ pcedere ab aĩo nõ superbo ·
vel indignãte sed magis ex visceribꝰ charitatis ⁊ pieta
tis paťne Sicut pr̄ qñ dolet peccãtibꝰ filijs vel ĩ ĩfirmi

tatē grauē vel foueam grandē cadentibus quos nititur extrahere et liberare et fouere sicut mater. Et sicut qui gaudet de pfectu eaꝝ et de gl'a paradisi cōpata Talis modus cōsueuit esse proficuus audiētibus Nā de vīrtutibus et vicijs loquutio general' paꝝ excitat audiētes. Itē in cōfessionib⁹ siue blādiaris pusillamibus siue terreas induratos sp viscera charitatis ostendas vt semp pctōr sentiatqꝫ vba tua ex pura charitate descēdūt. Et ideo charitatē verba dultia seu impūgitiua pcedant.

V quicunqꝫ es qui desideras ¶ Capitulum xvij animabus proximorum vtilis esse Primo oīm ad deum ex toto corde recurre. et hanc peticionem in tuis oracōibus supplicit ab eo postula vt tibi illam caritatē dignetur infundere in qua summa est virtutum p quaꝫ possis perficere quod aptas ¶ Capitulum xviij

D honorem domini nostri hiesu ¶ De remedijs christi dicam aliqua hic remedia contra temptatiōes aliquas spiriatules que in isto tempore abūdant in terra. ad expediandum elaciones que quis nō sunt expresse et manifeste de aliquo principali articulorum fidei tamen qui bene respicit. cognoscet q sunt in periculo destructionis principalium articulorum fidei. et que preparant cathedram et sedem anticristo Quas temptacōēs nolo exprimere. ne ponam materiam et occasionem scandali. seu offendicula coram simplitionib⁹ et inpfectis sed monstrabo per aliā viam quomodo et qualiter supradicte temptaciones veniant Primo quidem per suggestionē et illusionē diaboli. q decipit hoīeꝫ in regimīe qd debet habere erga deum. et ī hoc qd ē dei. Scdo per corruptā doctrinā aliquoꝝ et eoꝝ modū viuendi q iā venerunt in antedictas tēptacōes Et post h volo tibi dicē regimē quod debes habere erga deum et erga illud qd est dei si vis esse in munis ab huiusmodi et pdictis tēptacōibus Et pmo quō dēs regi erga alios qtū ad doctrinā ⁊ modū viuēdi eaꝝ ¶ De. i. re. Ca xix

Rimū temediū cōtra tēptacōes spūales huius tpis q̄s ꝓcurat diabolus in cordib⁹ aliquoꝝ est ꝙ illi qui volūt se subdere deo nō desiderāt per orōnem et cōtēplacōem. et per alia opa perfectionis visiones et revelacōes. vel sentimēta q̄ sunt supra naturā ꝛ oēm cursū eoꝝ q̄ diligūt deū et timēt ꝑ verissimū amorē Quia añdictū desideriū nō p̄t esse sine radice et fundamēto supbie et p̄sumpcōis vl' sine intencōe alicui⁹ noue curiositatis circa secreta fidei vl' sine fragilitate fidei Et ꝑpt hūc defectū iustitia dei dimittit aīam q̄ habet añdictū desideriū et ꝑmittit peruenire intellectū in illusionē ꝛ tēptacōem diaboli ꝑ falsas seductiōes. Per quē modū. semiat diabol⁹ maiorē partē tēptacōis spūalis hui⁹ tpis et radicat ī cordibus illoꝝ qui sunt nūcij antichristi. scđm ꝙ videre poteris ꝑ subsequētia Debes enim scire vere ꝙ revelacōes et sentimēta spūalia secretoꝝ dei nō veniūt per añdictū desideriū. nec per aliquā cōiuracionē seu studiū ꝙ aīa habeat in se Sed tantū venit pura bonitate dei in aīam. q̄ est in magna hūilitate. et tiōre dei ne propt hoc ꝙ hō habeat visiones revelacōes et sentimenta p̄dicta in eodē delicto caderet in quo ꝑ sup̄dictū desideriū.

¶ De scđo remedio Capitulum. xx.

Ecundū remediū ē ꝙ in aīa tua et in tua orōne vel cōtēplacōe non sustineas aliquā cōsolacionē vel paruā ex quo videret tibi ꝙ fundaret se ī p̄sumptione et in estimacōe tui ipsi⁹ Et postꝙ te ducit in ambicōem ꝓprij hōris ꝛ reputacōez Et ex quo suggerit in mente tua te dignū esse vel glie huius vite vel laudis vel paradisi Omia scias ꝙ oīa q̄ sentis ī tali cōsolacōe te inducūt in plures maiores errores Quia dñs ꝑ suum iustū iuditiū. permittit postea diabolo augmētādi predictā cōsolacōem ꝛ accelerādi et imp̄mere aīe falsissima et periculosissiā tēptamēta et sentimēta et alias illusiōes q̄s consolacōes credit et putat esse veras Heu heu deus meus quot persone sunt decepte per illū modū Et scias

procerto q maior ps raptor ymmo ribaldorū antixp̄i
nūcior venit p istum modū Et hoc caue · q in tua orōne
vel cōteplacōe nō sustineas aliquā consolacōem nisi illā
que venit post pfectā notitiā · et cōpletū sentimētū · tue
hūilitatis et impfectionis et q̄ facit pseuerare dictā noti-
tiam et an̄dictū sentimētū et altitudinē et magnitudinē
dei per altā reuerētiā ⁊ cū magno desiderio hōris dei ⁊
glē Et qñ an̄dicta cōsolacō fundat̄ i p̄dictis ¶ De tercio remedio Ca. xxi

Ertiū remediū ē q omne senti
mentū q̄tūcūq3 altū et oīs visio q̄tūcūq3 secreta
cū appeat q̄cunq3 sic ex quo ducit cor tuū in opionē vel
in infectionē ꝯtra aliquē articulū fidei vel ꝯtra bonos
mores Et maxime cōtra hūilitatē et honestatē exhorre-
scas Quia sine dubio ex pte diaboli venit Et si appeat
tibi visio aliq̄ siue lumē et sentimentū de q̄ sis certus q
venit ex parte dei et ꝓpter q sis certificat⁹ in corde tuo
q id ad qđ inducit visio est deo placitū . noli te firmare ¶ Ca. xxij

uartum remediū est q ¶ in dicta visiōe
nec propter magnā deuocōem · nec ꝓpter magnam
vitam nec propt̄ clarū intellectū nec propt̄ aliquā suffi-
cientiā quā vides in aliqua psona vel in aliq̄bus perso
nis seq̄ debes eor cōsilia · nec eor modos viuere ex quo
cognoscis q eor cōsilia clara et multū racionabilia nō
sunt scđm deū et veram discretionē per vitam iesu cri
sti . et scōr mōstrata et p scāz scripturā i dictis sancto
rū notificata et p̄dicata . Et propter hoc non timeas q
spernendo talia eor concilia pecces per superbiā ⁊ p̄sūp
tionē Sed facias ꝓpt̄ zelū et amorē veritatis ¶ Ca · xxiij

Uintum remediū est q fugias et vites familiari-
tates et societates eorum et illarum q̄ dictas questi
ones semināt et diffundūt Et vites illas personas que
sustinēt et laudāt eos Et noli audire eor verba nec eo-
rum collacōes nec eor modos velis vidē Quia tibi de-
mon subministrat et ostēdit magnū signum perfectiōis
in pluribꝰ eor verbis Qui si velis ea accipere et per ea

illis credere venires in reuera in plures ruinas et p̄cipi-
tia illorũ errorum. ¶ Post hec dicam tibi aliqua reme
dia que debes attendere per temetip̄m circa aliquas per
sonas que seminant predictas temptacões per eoꝝ vitā
et doctrinam ¶ De aliis remediis Capitulum xxiiij.

Primum q̄ debes attendere circa tales personas
est q̄ non habeas magnam estimacionem eorum
visionum et sentimētoꝝ. nec eoꝝ raptuũ. ymmo
si dicunt tibi aliquid. qd̄ sit contra fidem aut scripturā
sacram aut cōtra bonos mores abhorreas eoꝝ visiones
et sentimenta tanq̄ stultas dementias Et eorum raptũ
sicut rabiamenta Tamen si dicunt qd̄ est secundũ fidē
et sctām scripturā et secundũ bonos mores noli sperne-
re quia forsitan spernes qd̄ est dei Tamē non confidas
totalit̄ Quia sepe et maxie in tēptacōibus spũalibus. in
cluditur seu absconditꝰ falsitas sub siłitudine veritatis
Et malitia sub similitudine boni vt diabolus possit me
lius mutare mortalē suspitionē. Et ideo credo q̄ plus
placet deo. q̄ visiones et sentimenta ac raptus. que se-
cundũ vt dictũ ē habēt siłitudinē veritatis et bonitatis
dimittas ire pro tāto q̄tum valent nisi cōtingāt aliqui
bus personis racõe sanctitatis ꝛ discretionis ac eoꝝ hũi
li ꝓbitate. de quibus certũ est q̄ predicte ꝑsone nō pos
sunt decipi per illusionē nec per ingeniũ diaboli Et tũc
q̄uis sit piũ visionibꝰ ac sentimentis taliũ personarum
consentire. tamē securũ ē non totaliter credere eis. tanq̄
per racionē veridicā Sed in q̄tum cōcordant cum fide
catholica aut sacra scriptura et bonis moribus ac ver-
bis dominicis et doctrinis sanctoꝝ ¶ Capitulum xxv

Secundum est q̄ si per reuelacionem vel sentimē
tum vel per alium modum cor tuum moueatur.
ad faciendum aliqd̄ opus graue et notabilit̄ non
tibi consuetum. de quo non habes certitudinem. an deo
placeat. ymmo dubitas racionabiliter contrahas morā
ad faciendum predictum opus. vsq̄ inspexeris om̄s

circnnstantias . et maxime friuolas et cognosces q deo placeat. non tamē q tu iudices per tuā opinionem Sed si potes per testimoniū sacre scripture vel per exemplū notabile sanctoꝝ Quia scdm Gregoriū. Aliq scti fecerunt aliq opa. que non debem⁹ imitari q̄uis bona esset in eis Sed debem⁹ ea habē ī āmiracōe et reuereutia Et si per teipm non potes puenire ad notitiam. an placeat deo. petas concilium a personis probatis in vita et doctrina et concilio tocius veritati ¶ Capitulum. xxvi

Ertium est Si tu es immunis a predictis. sic q nunq̄ habueris vel q̄tūcūqz habueris fueris liberatus dirigo intellectū tuum. et cor ad deum recognoscendo hūiliter grām dei tibi factam Et eidē ex corde multociens. ymmo indesinent regratieris sup hoc Et caueas tibi. q hoc qd habes per purā graciā et bonitatem dei noli attribuere tue virtuti. vel tue sapientie vel merito tuo. seu tuis moribus Uel q fuerit factum a casu seu p astutiā tuā Quia secundū q dicunt sancti. hoc est principalius ppter qd deus bn̄ficiū sue grē aufert et substrahit homini. et pmittit eū subijci temptacionibus et illusionibus diaboli ¶ Capitulum. xxvij

Uartum est q te existente seu tuo corde in tēptacione spirituali per quam es in dubio nō cupias tua propria voluntate facere aliquid notabiliter inconsuetū ante sed cor tuum reficiendo. et volūtatem tnam expectes humiliter et cū timore et reuerentia dei vsqz quo deus cor tunm clarificet. q scires pro certo q existendo in dicto dubio si ex tua propria voluntate inceperis alqd notabile inconsuetum tibi. non poterit exire ad bonnm finem Et intendo dicere de incipiendo opera notabilia et incōsueta sup que est dubiū supdictū

Uintum est. q per antedictas ¶ Capit. xxviij. temptaciones si habeas. nō dimittas aliquod bonum quod incepisti. dum non eras in temptacōibus antedictis Et maxime non dimittere orare. nec con

fiteri nec cõicare. nec ieiunare. nec opera pietatis. nec hu-
militatis licet cõsolacõez nõ inuenias in opib9 añdictis

Extum est. q si ante dictas ¶ Capitulũ xxix
temptaciones habeas leua cor tuum ⁊ intellectũ
ad dominum qurendo humiliter ab eo qd erit ti
bi honorabilius et anime tue salubrius super tuis temp
tacionibus subijciendo tuam voluntatẽ voluntati diui
ne Sic q si sibi placet q perseueres ĩ ill' temptacionibus
similiter et tibi placeat vt deum nõ offendas ¶ Ca. xxx

Uia placet mihi qd incepisti bonum ad honorẽ
dei. desidero nõ solum q perseueres. quiymmo
vt continue ascẽdas ad maiora opera v̾tutũ vel
saltẽ vehement̃ hoc desideres iccirco scribo tibi aliquas
racões vnde poteris cor tuũ excitare et mouẽ ad maio-
res perfectiões oĩode virtutis quas nec incepisti nec po
tes seruare per ꝓpriã v̾tutem ¶ Ca. xxxi. Racio prima

Rima ratio est q si inspitias q̃ntum deus ama
ri dignus est et honorari secũdũ suã bonitatẽ et
sapientiã et alias suas perfectiones que sunt in
eo siue nũero siue t̃mino Uidebis q h qd credidist mul
tum ⁊ magnũ ad honorẽ dei scd̃m suã bonitatẽ ẽ minimũ
Et q̃si nihil in respectu ei9 qd dẽs esse. scd̃m q de9 ẽ di-
gnus Istã racionẽ iccirco p̃mo pono q2 principalit̃ debe
mus attẽdẽ in oĩb9 opibus nr̃is. hõrẽ et reuerẽtiam et
amorẽ dei q de seipo ẽ dign9 amari summe per omnem

Ecunda est Si atten ¶ Ca xxxij ¶ creaturam
das. q̃t despectus et vituperia egestates dolorẽs
et passiones Et q̃amarã mortẽ sustinuit fili9 dei
propter amorẽ tui. vt ames ⁊ hõres eũ cognosces. q pa
rũ ẽ qd fecisti. ad deũ amãdũ ⁊ honorãdũ. scd̃m q facẽ
dẽs Ista racõ ẽ ꝑfectior ⁊ altior. q̃ sequẽtes ideo poõ

Ertia racõ ẽ. q2 si tu cogitas ¶ Ca xxxiij ¶ eã scd̃az
ĩnocẽtiã et ꝑfectionẽ quã dẽs habẽ scd̃m mãdatũ
dei p qd teneris eẽ absq omni vitio sine omĩ culpa ĩ ple
nitudine toti9 v̾tutis Sicut ẽ q dẽs amare deũ ex toto

corde tuo et ex oī mēte tua et ex totis visceribꝰ tuis vi-
debis maīfeste infirmitatē tuā et distanciā in q̄ es a pre
dicta innocētia ⁊ perfectionē ¶ Capitulum xxxiiij
Quarta ratio est Quia si cogitas multitudinē et
lōgitudinē et largitatē dei bn̄ficioꝝ ⁊ grāꝝ spūa
liū et corpaliū q̄ tibi et alijs sunt date singulariẗ
senties hoc qd̄ facis vl' potes facere ꝓpter deū · ē nichil
recōpēsandū ad dicta bn̄ficia et grās dei Et maxīe si li
beralitatē dei attēdas et bonitatē ¶ Capitulū·xxxv
Quinta racō ē Quia si cogitas ⁊ nobilitatē remu
neracōis ⁊ glīe ꝓmisse et pate ill' q̄ faciūt opa vir
tutū ad hōrē dei q̄ glā tāto debeẗ maior q̄to opa
erūt ꝟtuosiora · cognosces ꝓ certo tuū meritū nihil esse
in cōparacōe tāte glīe et desideras facere opera virtuosi-
ora q̄ feceras ante ¶ Capitulum xxxvi
Sexta ratio ē Quia si attēdas pulchritudinē et glo
sitatē siue generositatē quā habēt ꝟtutes in se Et
nobilitatē quā recipit aīa per supdictas ꝟtutes Et si at
tendas ad vtilitatē et turpitudinē quam habēt vitia et
pctā conaberis si sapiēs fueris ad amplꝰ ꝟtutes acqrē
dū et amplꝰ fugiendū vitia et pctā ¶ Cap·xxxvij
Septima racō ē Si attendas altitudinē ⁊ pfectiōē
vite sctōꝝ patꝝ et eoꝝ multas et perfectas ꝟtutes
cognoscē poteris q̄ oīa opera tua q̄ facis q̄tūcūq; boā
sint nihil sunt ad satisfaciēdū p viā iustitie de offensꝭ dei
Octaua ratio ē Quia si diligent' at ¶ Ca· xxxviij·
tendas pluralitatē ⁊ cōtinuitatē delictoꝝ defectuū
et offēsionū qbꝰ deū q̄tidie offēdis tibi nocēs ⁊ ꝓximū
scādalisans fortius laborabis satisfacē deo et acqrere
satisfactionē pctoꝝ per opera bona ꝟtuosa ¶ Ca·xxxix
Nona racio est Quia si specularis vniuersitatem et
pericula tēptacionū carnis mundi et diaboli cona-
beris ad suadēdū tibi maiorē firmitatē et maiorem vir
tutem in omi perfectiōe quā feceris vnq̄ vt possis ī ma
iori sctitate consistere cōtra dicta tēptacōes ¶ Ca ·xl·

Eecima ratio est Quia si cogitas districtũ iudiciũ dei finale Et cũ q̃ appatu bonoꝝ opm Et cũ qua satisfactiõe de offensis dei dẽs venire ad dictũ iuditiũ. videbis ꝙ nihil ẽ qd̃ fecisti p boã opa et p pniaz scdm ꝙ

nodecima racõ ẽ Quia ¶ Ca. xli ¶ facere debuisses si cogitas breuitatẽ vite tue ꝛ vicinitatẽ tue mortis dubie post quã nõ habebis spaciũ opa faciendi meritoria neqꝫ pniaz cognosces ꝙ tu maiori corde ꝛ maiori studio dẽs facere penitẽtiã ꝙ̃ facis ¶ Capitulum xlij

uodecĩa racio ẽ Quia si aduertas q̃litcũqꝫ icipias bonã vitã in q̃uis gradu et conaĩe et desiderio ad maiorẽ ꝛ altiorẽ vitã ascẽdẽdi nõ pt esse sĩ inclusiõe magne tepiditatis ꝛ negligẽtie Et ex q̃ hec duo mala icludũt nõ pt eẽ sĩ magno piculo viuẽdi ĩ mltis vitijs spũalib⁹ scdm ꝙ mõstrare tibi possẽ Sed nimis eẽt lõgũ ad scribẽdũ p lrãm Nõ dubito ꝙ si vel dictoꝝ maloꝝ eẽ liber ꝛ imunis ꝙ̃ tũcũqꝫ altã vitã incepis tũc adhuc conaberis ĩ altiori et pfectiori eẽ vita Vñ bbard⁹ sup ps. q̃ habitat. loquẽs de ill' q̃ sunt feruidi ĩ pricipio ꝛ postmodũ credẽtes se aliqd eẽ tepescũt O inqt si scires ꝙ̃ paꝝ ẽ qd̃ hẽs et hocipm ꝙ̃ cito perdis si nõ hauerit q̃ dedit.

ercia decĩa racio ẽ. qꝛ si cogitas abis ¶ Ca. xliij. salia dei iuditia facta sup aliqs. q̃ diu pseuerauerũt in magna sctĩtate ꝛ magna perfectiõe videbis ꝙ de⁹ deseruit eos ppt aliq̃ occulta vitia q̃ nõ credebãt se habẽ Nõ dubito ꝙ̃ tũcũqꝫ altã vitã inceperis. oĩm die eleuabis tuas affectiones ꝛ intencões desiderãdo oẽ vitium plus ꝙ̃ feceras añ appropiquãdo ad perfectã et itegrã sctĩtatẽ. timendo ne sit in te forte vitiũ aliqd̃ occultum. propter quod merearis a deo deseri ¶. Capitulũ xliiij.

Uartadecima racio ẽ. qꝛ si cogitas penas infernales dãpnatoꝝ paratas pctõrib⁹ cũctis credo ꝙ leuis erit tibi oĩs pnia. et hũilitas ꝛ paupertas et oĩs labor quẽ in vita ista ppt deũ possis sustinere vt euadas penas supdictas Et conaberis ꝯtinue. ad tenendũ altiorẽ

⁊ ꝑfectiõeꝫ vitã timẽdo ꝑicl'a veniẽdi ad pctã ſupdictãs

Redictas quatuordecim racões ¶ Capitulũ xlv plus in breui tetigi q̃ explanauerim vt tu addiſcas in paucis magna cogitare ſic ꝙ quelibet ratio ſit tibi materia alte cõtemplacionis et ſpacioſe Scias etiam non ſolum per intellectum. ymmo eſt neceſſariũ ꝙ per certas affectiones moueas tuam voluntatem ad hoc ꝙ dictãt dicte racões Et vt meliꝰ intelligas replicabo tibi qualiter dicte raciones non habeant efficaciam proficiendi in anima nisi formetur per affectionẽ et ſentimentũ ſpiritualẽ ¶ Prima ratio Non habet vigorem niſi in anima que ſentit et contemplat̃ nobilitateꝫ et perfectionem et dignitatem dei. et conatur ad amãdũ deũ ⁊ honorãdũ in oĩbꝰ ſc̃d̃m ꝙ deꝰ ẽ dignus ¶ Scd̃a racõ Nõ h̃et efficatiã niſi ĩ aĩa q̃ per cordialẽ deuocõeꝫ ſentit ĩ ſpũ caritatẽ ⁊ boĩtatẽ filij dei quã nobis mõſtrauit ĩ ſua ꝓpria paſſiõe tolerata ꝓpt̃ nos Sicꝙ aĩa deſideret totis viribꝰ ſuis facẽ recõpẽſacõem de charitate et boĩtate xp̄i oſtẽſa ĩ paſſiõe ſua ¶ Tertia racõ nõ h̃et vigorẽ nec ꝓficit niſi in aĩa q̃ ſentit altitudinẽ ꝑfectionis quã requirit dñs et ꝓcipit eẽ in creatura et racõe ꝓfunda ⁊ cũ magna volũtate mãdatũ dei conat̃ ĩplere ⁊ venire ĩ dictã ꝑfectionẽ ¶ Q̃rta racõ ſolũ locũ hꝫ in aĩa q̃ per intellectũ ⁊ affectionẽ recogitat magnitudinẽ ⁊ nobilitatẽ dei bñficioꝝ ⁊ grãꝝ dei ⁊ conat̃ recõpẽſare p debitũ ſeruiciũ tãta bñfitia recepta ¶ Quĩta racõ hꝫ locũ et valorẽ tm̃ in aĩa in eſtimacõe et ferueti amore glãꝫ ꝓmiſſã ĩ ꝑadiſo Et q̃ hꝫ firmã fidẽ et ſpem veniendi ad illam glãm p bona opa v̈tutũ Sicꝙ cũ dictis opibus bonis conet̃ veĩre ad illã glãm ſupdictã. ¶ Sexta racio nõ hꝫ efficatiã niſi in aĩa q̃ h̃et ĩ horrore ⁊ ĩ abhoĩacõne oĩa vitia ⁊ pctã Et hꝫ ĩ magna cõplacẽtia ⁊ aõre ꝑfectionẽ v̈tutũ ⁊ grẽ ⁊ h̃ ĩ magno exceſſu et altitudie ¶ Septima racõ. Habet locum et v̈tutẽ in aĩa que habet ĩ magna eſtimacõe vitas ſctõꝝ cũ deſiderio imitãdi ⁊ maxĩe

coꝝ intendo dicere ꝑfectionē Sicut ē ꝟgo maria · ꝺꝛīꝺe
apl̄i et sctōꝝ Iohānis baptiste et euāgeliste et aliorum ·
¶ Octaua racō Nō ꝓficit nisi ī aīa q̄ aggrauat contra
offensiōes q̄s facit ꝯtra deū Et q̄ habet volūtatem ma
gnā faciendi deo iusticiā et satiffactionē pctōꝝ suorum
per opa ꝟtuosa · ¶ Nona racio · Nō hēt locū nisi tm̄ in
aīa · q̄ sentit suā debilitatē ⁊ grauitatē et periculū ⁊ tēp
tacōem ꝑpt qđ conat̄ ad fugiendū oēm occasionē cadē
di ī tēptacōez · et ad veniēdū in sctītatē grē dei Etiā grā
nō habꝫ locū nisi ī aīa q̄ cognoscit pctā sua et hēt tiōrem
et terrorē sentētie final̄ iudicij q̄ dabit̄ cōt̄ pctōres q̇ nō
egerūt pniaꝫ ¶ Undeciā racio Nō habꝫ valorē nisi in
aīa q̄ habꝫ terrorem mortis et q̄ habꝫ magnū p̄peramē
tum faciendi opa meritoria ¶ Duodecia racio ꝓficit tm̄
aīe · q̄ sentit vl̄ intelligit ꝙ inchoando bonā vitā · etiā cū
conaīe et desiderio altiorē vitā assumēdi · esse nō potest
sine inclusione p̄missoꝝ vitioꝝ et sine ꝑiculo grandium
maloꝝ etiā q̄ vult dicta vitia et ꝑicula deuitare ¶ tercia
decima racio Nō habet efficatiam nisi ī aīa q̄ sūme de
sua salute ē sollicita ⁊ q̄ timet sepacōez a grā dei ¶ Quar
tadecima racio virtutē nō hēt in aīa · nisi q̄ timet de peīs
dāpnatoꝝ sentiendo ꝙ digna ē venire ī penas supdctās
ꝑpter offensas q̄s cōmisit cōtra deū Et q̄ vult ⁊ conat̄
vitare penas an̄dictas ꝑ satisfactionē pnīe ¶ Et nota ·
ꝙ cōclusio final̄ cuiuslibꝫ racōis dēt esse ī duob⁹ . ꝓmo
in sentiēdo ꝑpriā inꝑfectionē et nichileitatē Deīꝺe ī de
siderio et conaīe vinīēdi ad altiorē vitā sic ꝙ nō sit sen-
timētū ꝑprie inꝑfectionis et nichilacōnis sine desiderio
⁊ conaīe maioris ꝑfectiōis et vite altioris nec ecōuerso ·

t nota ꝙ q̇ vult fugere atqꝫ euadere ¶ Ca · xlvi ·
laq̄os atqꝫ tēptacōes antichristi seu finales dia-
boli dēt habere ī ꝑprio sentimēto sui Primo ꝙ
sentiat de seip̄o sicut de bono corꝑe mortuo pleō ꝟmibꝫ
⁊ male alenti ⁊ sicut de bono cadauē qđ dedignat̄ q̇sqꝫ
ītueri ⁊ videē · ymmo oēs claudūt nares ꝑpt ei⁹ pessimū

odorem et fetorē auertūt facies vt nō videant talē ac tātā
abhoiacōem Et sic oportet memet sp facere·et te sed plus
me Quia tota vita mea fetida ē et fetid⁹ sum tot⁹ ⁊ cor
pus meū et aīa mea Et oīa que intra me sunt·fetore ⁊ pu
tredine pctōꝝ sunt plena In tantū fetidissiā et abhoiabi-
lia sunt Et qḋ deteri⁹ ē quotidie hūc fetorē·in me sentio re
centius et āgustius renouari Et dēt ipa fidel' aīa talē fe-
torē cū maxima verecūdia sentire corā deo·q̇ oīa videt et
scit Sicut si eēt corā suo districto iuditio · Et dēt dolere
marie de offensa et pditione grē et aīe In q̄ erat qn̄ redēp
ta erat p̄ciosissiō sanguine xpi ·et abluta per baptismum
Et sicut deo et sibi facile credit ⁊ sentit·sic eciā credat et
sentiat ꝙ nō solū corā angel' et sctīs oīb⁹ sed corā omibus
hoīb⁹ viuētibus·sit abhoiabil' ⁊ fetid⁹ Et ꝙ facta ⁊ dctā
sua nō solū hoīes audire et videre dedignaṫ sed ꝙ nares
suos cluudāt et auertāt facies suas ne ipm videāt ⁊ tāꝙ̄
fetidū cadauer de medio eoꝝ expellāt Et sic ab eis alieā
tus sepat⁹ et piect⁹ sicut lepros⁹ ⁊ plus ꝙ̄ lepros⁹ vsqꝫ h
veniat et deueniat ad semetipm Etiā ꝙ si q̄s de ipo iusti
tiā facēt·s. de corpe suo pumēdo publice·sentiat qḋ iustū
eēt Et ita credat etiā si sibi ocl'i eūterēṫ nas⁹ trūcareṫ ma⁹
abscinderēṫ et nares ⁊ os Et sic de singul' mēbris corpali
bus ⁊ sensib⁹ Quia cū oīb⁹ hijs deū offendit creatorem
suū Itēꝝ ꝙ despici desideret et cōtēpni Et ꝙ oīa vitupia·
verecūdias diffamacōes·iniurias blāsphēias et cetēa ad
uersa sūmo cū gaudio et leticia recipiat ⁊ paciēṫ ferat Se
cūdo oportꝫ ꝙ diffidat de seipo tōliṫ et de oīb⁹ bois suis
et de tota vita sua Et diuertat se totū et declinabit super
brachia ihū xpi·paupis vilificati ⁊ īproperati despecti·et
mortui ppṫ se Usqueq̄ ipē sit mortu⁹ in oīb⁹ sentimentis
suis hūanis Et ꝙ ihūs xp̄s crucifixus viuat ī corde suo.
⁊ in sua aīa et tot⁹ trāsformat⁹ et trāsfigurat⁹ ī eū ipm
cordialiṫ sentiat ī se Ita vt nūꝙ̄ sentiat vl' videat nec audi
at nisi solū ipm stātē in cruce ppṫ se mortuū et suspēsum·
ad exēplū v̄ginis marie ita mortu⁹ mundo sit et viuēs in

fide Et q̄ in illa fide viuat tota vita sua vsq̄ ad resurre-
ctionē In q̄ dn̄s immittet gaudiū sp̄uale· et donū sancti
sp̄us ī aīa sua Et in ill' p̄sonis in qb' dēt renouari status
ap̄loꝝ et eccē sctē dei exercēs se· sanctis orōnib' siue sacris
meditacōibus· et assertionibus ad optinēdum dona v̄tutū
et grām dei Sed debet p̄cipue septiformi affectu exerceri
in bono· scilicet illius stādo amore ardentissimo. summo
bono debito ac zelo cōstantissimo Et hijs debet adiungi
diuini doni recōgnitio grārūactio et vox laudis· omiode
obedientie proptitudo. et sanitatis diuine cū sapore· pro
posse degustatio Et ideo dēt continue ista septē deuote a
deo petere Ut pote dicēdo Bone ihū. fac vt ex totis me
dull' amem te sūme reuerear Et pro oī honore tuo fortis-
sime et vehemētissime exurgā· et potissiē si in me aut a me
aut per me tibi facta sunt obprobria vlla Da etiā vt tuū
dominiū· tanq̄ tua creatura hūiliter adorē et recognoscā
Et de omnib' beneficijs a te mihi impensis semper grās
agā Et hoc cum sūma gratitudine cordis Da etiam vt in
omnib' te semper benedicā laudē et magnificem· Et hoc
cū summo iubilo et tripudio cordis Et tibi in omīb' ob
temperās et obediēs semper reficiar dulcissima misericor
dia tua ineffabili suauitate. q̄si cum sanctis angel' et ap̄l'is
tuis. tue mense assistēs licet oīo ad hoc indign' et ingrat'
repiar Qui cū p̄re et sp̄ūsctō viuis et reg· ꝛc̄ ¶ Ca. xlviij

Debet etiā circa se exerceri septiformi affectu ¶ Primo
scilicet q̄ tot' de suis vicijs et defectibus cōfundat
¶ Scdo vt pctā sua tanq̄ dei offensam et suiipsi' macu-
latiua· acutissimo et acerbissiō dolore plāgat et deploret·
¶ Tercio hūiliatiōe sui ꝛ exinaciōe cū contēptu vt scilicet
totis viribus se sic vilissimā et fetidissimā spernat et con-
tēpnat vt dictū ē ¶ Quarto Rigore seuerissiō· vt scilicet
corpus suū asprime maceret et macerare appetat tāq̄ pu-
tridū et fedatū· ymmo tāq̄ latrinā et sentinā et tumulū
oīm feditatū ¶ Quito Ira implacabili cōtra oīa vicia
sua et cōtra radices et inclinacōes vicioꝝ suoꝝ ¶ Sexto

Rigore puigili et strēnuo vt scilicet oēs act⁹ sensus et po
tencias suas semp cum quadā virilissiā strēnuitate in om
ne bonū teneat puigiles et attentas ¶ Septimo De sectio
ne perfecte modestie siue moderantie Ut scilicz in omni-
bus discretissime secundū modum agat et mēsurā videli
cet inter nimiū et non satis vt scilicz nihil sit superfluū vl'
diminutum aut defectiuū necz plus q̄ debet necz minus

Ebet eciā circa pximum exer- ¶ Ca. xlix ¶ q̄ debet
cere se alio septiformi affectu ¶ Primo per piam cō
passionem vt scilicet ita sentiat aliorum mala et incōmo-
da sicut sua ¶ Secundo per dulcē congratulacōem vt. s.
de alioꝝ bonis letetur sicut de suis ¶ Tercio per trāqllaz
supportacōem. et cōdonacōem vt scilicet molestias et iniu
rias ei ab aliis illatas pacienter toleret. et ex corde indul-
geat et condonet ¶ Quarto per benignam affabilitatem.
vt scilicz sit ad oēs benignus et oibus bonū affectet ⁊ op
tet Et talē se exhibeat et gestibus suis et verbis ¶ Quito
Per reuerētiā hūilem. vt omnes vt sanctos sibi preferat.
Et oib⁹ reuerēt ex corde se subdat tāq̄ dn̄is suis ¶ Sex-
to p cōcordiā vnanimē Ut scilicz q̄tū in se ē ⁊ q̄tū scdm
deū pt esse vnū sentiat cū oibus Ita q sentiat se eē oēs et
illos se Et eoꝝ rectū velle p suo reputet et ecōuerso ¶ Sep
timo p xpiformē sui p oibus oblacōem. s. vt adinstar xpi
p oim salute sit patus et sollicit⁹ ponere vitā suā Et die
noctuqz laborare q oēs xpo inuiscerēt et xps oib⁹ Sz tn̄
ne ex hoc credat q vitia oio nō sint p tāto posse cauēda ⁊
fugiēda sciēdū q q̄tūcūqz ex societate maloꝝ hoim. vel
impfectōe imīnet piculū vl' occasio retrahēs Uel impedi-
ens a pfectiōe vl' feruore pdictaꝝ vtutū dēs a talib⁹ sicut
a serpētibus vel dracomb⁹ elongari. Nō eni ē carbo ita
ignitus qn in aq̄ frigescat et tepescat Sicut ecōuerso. vix
ē carbo ita frigid⁹ qn aceruo carbonū ardētiū accendat.
Alias vero vbi picula huiusmōi nō iminet in mera simpli
citate dēs alioꝝ non videns defect⁹ trāsire Aut si videas
per cōpassionē portare et supportare vt tua ¶ Ca. l

T aūt vtiliꝰ ad tp̄alia et ad eterna te habeas pfecte scito ꝙ tp̄alia dēs aspicere sub q̄druplici sēsu ¶ Primo scilicz vt tāq̄ pegrinus et aduena sentias oīa extranea ⁊ aliena ac si eēs in hispania vel in india ¶ Scd̄o vt ī tuo vsu abūdantias timeas ei vt mare demergas ¶ Terio vt in tuo vsu īopiā et egestatē sentias Quia ipā est scala per quā ascenditꝰ ad celestes diuitias et etnas. ¶ Quarto vt societatē cōtuberniū ⁊ appatū dn̄oꝝ et magnatoꝝ fugias nō tamē ex cōtemptu Et tātum de societate paupm glorieris et ī meōria et aspectu atq̄ cōuersacōe paupeꝝ et despectorum totꝰ letaris Et q̄si regibꝰ cum summa alacritate iocunditate et reuerētia associeris ¶ Capitulum .li.

Undeci pfectiōes sunt necessarie psone q̄ seruit deo in spūali vita. ¶ Prima ē clara et perfecta notitia suoꝝ defectuū ⁊ suaꝝ infirmitatū ¶ Scd̄a est ira magna et feruens ꝯtra malas inclinacōes et cōtra suas volūtates seu passiones racioni repungnātes ¶ Tertio ē timor magnus quē dēt hrē de offensis hactenꝰ factis contra deum Quia nō ē certus an bene satisfecit ¶ Quarta est fortis timor et magnꝰ tremor. q̄ dēt esse in ipō. ne per suā fragilitatē iterū cadat in silia vel maiora pctā ¶ Quita est fortis disciplīa et aspera intrepacio ad regēdū suos sensꝰ corporeas Et totū corpꝰ suū subiugare spiritui in obsequiū ihū xpi ¶ Sexta ē fortitudo et magna paciētia in temptationibꝰ et aduersitatibꝰ ¶ Sepria ē vitare viriliter oēm psonā et oēm creaturā ali.ī. q̄ impelleret eū aut esset occasio nō solū ad pctm̄. sed etiā ad aliquā imp̄fectionem vite spūalis sicut vnū demonē infernalem ¶ Octaua ē ꝙ portet in se crucē christi. q̄ hēt q̄tuor brachia ¶ Primū ē mortificacio vitioꝝ ¶ Scd̄m est derelictio oīm bonoꝝ tp̄aliū ¶ Tertiū est derelictio oīm affectuū carnaliū parētū suorum . ¶ Quartū ē suiipsius cōtemptꝰ et abhoiatio ⁊ anichilatio ¶ Nona est dulcis et cōtinua recordatio beneficiorū dei. q̄ hactenus accepit a dn̄o ihū christo ¶ Decia ē die ac nocte stare in oracōe ¶ Undecia ē gustare ⁊ sētire

cōtinue diuinos dulcores ¶ Duodecia ē magnū et feruēs desideriū. exaltādi nrām fidem Scilicȝ ꝙ ihūs christ⁹ ab oībus timeat ametur et cognoscat ¶ Tertiadecia ē habē misericordiā ⁊ pietatē in omnib⁹ necessitatibus sui ꝓximi sicut vellet hrē ¶ Quartadecia ē regratiari toto corde in oībus deo. et glorificare ⁊ laudare in oīb⁹ dñm hiesum christū ¶ Quintadecia ē ꝙ postꝙ hec oīa fecerit sentiat ⁊ dicat Dñe de⁹ me⁹ ihū christe nihil sum. nihil possū nihil valeo. et male tibi seruio Et ī oībus seruus sum inutilis.

Tres sunt ¶ De radicib⁹ euāgelice ꝑfectionis Ca. lij radices euāgelice et apostolice paupertatis seu principales Scilicȝ oīs abdicatio sui iuris. rerū tpaliū moderatus vsus. ad vtrūqȝ despectus ¶ Tres sunt partes abstinentie Scilicȝ euacuatio carnal' amoris. et sollicitudīs vite sue sustentatio Nō curare de abūdantia vel sufficientia victualiū et delitiaꝝ Et vti pure ablatis ¶ Tria sūt magis pricipalit' fugienda et metuenda. Primo exterior ꝓmotio et exaltatio. Scd'o interior discretio negotioꝝ Tercio tpaliū rerū et carnaliū amiciciarum ad se vel ad suos amicos vel suū ordinē inordinata vel īmoderata affectio ¶ Tria sūt nob' principalit' et singularit' exercēda adiplēda atqȝ amplectēda. Primū desideriū ꝓprij cōtempt⁹ abiectionis et extreme vilificacōis Scd'm viscerosa cōpassio ad dñm ihm̄ christū Terciū sufferentia persequutionū ⁊ martiriorū ꝑ dilatacōe cultus et noīs christi et euāgelice vite Hec tria sunt q̄dam vba excessiua. post horas dierū gemitibus ⁊ ardētissimis suspirijs postulāda ¶ De tbus

Tria sunt nobis singulariter ¶ meditandis Ca. liij. et q̄si assidue meditāda Primū christ⁹ crucifixus et incarnatus Scd'm status apl'oꝝ ⁊ fratrū ꝑteritoꝝ nostri ordinis Et hoc cū desiderio vt hijs cōformemur. Terciū status euāgelicoꝝ viroꝝ futuros Et hoc dēs die noctuqȝ meditari scilicet statū pauperioꝝ simplicioꝝ et māsuetoꝝ hūiliū et abiectoꝝ charitate ardentissima sibi inuicē coniūctoꝝ vel cogitātium vel loquētiū vel soporantium. nisi

solū ihm̄ xp̄m et hūc crucifixū Nec de hoc m̄ūdo curātiū suiq3 oblitoꝝ. supernā diē et bt̄oꝝ gl'am cōtēplantiū. Et adeam medullit⁹ suspirātiū anhelādo ob ipsius amorem sp̄ mortē sperantiū siue desiderātiū. et adinstar pauli dicentium Cupio dissolui et esse cum christo ob inumerabiles et inestimabiles thesanros diuitiaꝝ celestiū. Et sup dulces et mellifluos riuos delitiaꝝ suauitatū et iocunditatū et supp̄dicta omnia mirabilit̄ et superinfusos Et per cōsequēs ymaginari debes ipsos vt canticoꝝ canticum in citharis cordis tui Hec ymaginatio ducet te in quoddaȝ mirabile lumen. in quo amoto oīs dubietatis et ignorantie nubilo lipidissime videbis et distincte discernes omēs defect⁹ istoꝝ tp̄m et immixtū ordinē ecclesiasticoꝝ ordinate p̄ductoꝝ et producēdoꝝ ab initio christi vsq3 in finem seculi vsq3 ad gloriam ostensam discipul̄ hiesu christi Crucifixum sp̄ porta in corde tuo vt te ad illam perducat. A.

[S]i vis assequi plene qd̄ intēdis Duo sunt ¶ Ca. liiij. tibi necessaria ¶ Primū est vt subtrahas te ab oībus trāsitorijs et terrenis vt nihil de eis plus cures qui si non essent ¶ Scd̄m est vt des te deo vt nihil dicas nec facias. nisi qd̄ credideris sibi firmiter placē ¶ Primū assequeris hoc modo Omnib⁹ modis qb⁹ potes. te vilifica nihil te reputādo esse Sed credas oēs hoīes bonos esse et meliores te. magisq3 placere deo Qd̄cunq3 audieris vel videris de religiosis personis et famosis puta bona intencōe fieri vel dici etiā si contraria videant̄. Nā sepe humana suspitio fallit Nullum despitias vel vnq̄ de te loquaris. qd̄ tibi laudē importet q̄ tūcuuq3 sit familiaris ille cum quo loqueris. ymmo plus labora celare vtutes q̄ vitia [D]e nullo prorsus sinistre loquaris q̄ntūcūq3 sit verum vel manifestū nisi in confessione Et hoc vbi nō poteris aliter manifestare peccatum tuū Accomoda libētius aures cum aliquis laudat̄ q̄ cum aliq̄s vituperatur. Cum loqueris verba tua sint cara actu vera ponderosa et de deo Si secularis loquit̄ tecum et proponit noua

ocius poteris succide sermonē et transferas te ad ea · q̄
dei sunt. Quicquid contingat tibi vel alteri q̄tumcunq̄
cōiuncto Non cures si est prosperū non leteris · si ē aduer
sum nō tristeris Sed totum nihil reputa et deum lauda ·
Sollicitudinē adhibe q̄tum potes · vt vtilitati sedulus
intendas Fuge loquutionem q̄tumcunq̄ potes Melius
est enim silere q̄ loqui ¶ Post completorium non loqua-
ris · quousq̄ finita sit missa sequentis diei nisi causā maxi
ma interuenerit Cum vides aliquid quod tibi displicet ·
Vide si hoc in te ē et abscide · Si vero videris vl' audie-
ris qd tibi placet Vide si h̄ ē ī te et tene Si nō ē assume · et
erūt oīa tibi in speculū De nulla re murmuraueris cū ali
quo nisi credideris prodesse · q̄tūcunq̄ sit graue qd gra-
uat Nūq̄ aliqd ptinaciter affirmes vel neges sed sint tue
affirmacōes negationes et dubitacōes sale condite A cha
chinnis sp te abstineas Risibus vero raro et cum paucis
prestes os tuum Et breuiter in omnibus dictis tuis sic te
habeas vt sint ita q̄ quasi dubia dimittantur
¶ Secundum autem assequeris hoc modo · Oracionibus
cum magna deuotione intendas et eas dicere labores ho
ris debitis Et qd fers in orōe die ac nocte verses in corde
tuo Et ea que legis opere confirmes Diligenter recogita ·
vel ymagineris eorum statum in quoꝝ memoria ea dixe-
ris ¶ Ista tria semp ī memoria habeas Scilicet qd fuisti
quid es · et quid eris Quid fuisti · quia sperma fetidū · qd
es saccus stercorum · Quid eris · quia esca cibusq̄ vermiū ·
Similiter ymagineris eorum penam qui sunt in inferno ·
Et q̄ nunq̄ finiet Et q̄ p modica delectacōe tāta mala pa
ciūtur Siliter ymagineris gl'aꝫ eoꝝ qui sunt in paradiso
Et q̄ nunq̄ finiet Et q̄ breuit q̄ cito acqritur. Et q̄tus
luctus et dolor poterit esse illis · q̄ pro tāta parua re tantā
gloriam amiserunt · Et cum habes aliquid quod tibi di-
splicet · vel times habere · cogita si esses in inferno . et illud
et quicquid aliud nolles haberes. Et sic sustinebis om-
nia diligenter propter christi amorem · ¶ Et cum habes

aliqͦd qͦ tibi placet vel optas hr̄e· cogita ꝙ si ee͞s ī para-
diso haberes illud et q̄cquid aliud velles Si aūt in infer-
no ee͞s nec illō nec aliō qͦ velles haberes Qn̄cūqꝫ ē festū
alicuiꝰ sancti· cogita de illo q̄ͣ tn̄cūqꝫ sustinuit ꝓpt̄ deū et
q̄ͣ breuia Et gl̄ia adeptus est· qꝛ eterna Similiter cogita·
qꝛ trāsierūt bonoꝝ tormēta et maloꝝ gaudia Et boni cū
istis tormentis· adepti sunt eternā gl̄am Illi ex suis inde-
bitis gaudijs eternam penā Qn̄cūqꝫ te vincit accidia acci-
pias hoc scriptū et ymagineris hec oīa diligēter et cogita
de tp̄e hoc qͦ sic perdis ꝙ illi qui ī inferno sunt· darēt to-
tum mundū si haberēt ꝓ eo Cū hēs aliquos dolores co-
gita ꝙ illi q̄ sunt in paradiso carēt eis Sil'r cū habes cō-
solacōēs cogita illos de inferno carere eis oīode Cū va-
dis iacere. cogita· quid cogitasti quid dixisti· qͦd fecisti
in die· ⁊ q̄ͣ vtilit̄ tp̄us qͦ datū ē tibi ad acq̄rendū vitam
eternā dispensasti Et si bn̄e trāsisti lauda deū Si autē
male et negligēter fleas et sequēti die nō differas cōfiteri
Si aūt aliqͦd dixisti vl' fecisti· ꝙ tuā multū remordeat cō-
scientiā non comedas anteq̄ͣ cōfitearis ❡ Conclusio

Istud in fine pono. vt ymagineres duas ciuitates Unā
plenā oībus tormētis· scilicet infernum Alterā plenā omī
consolacōe· vt paradisum. Et ad vnā illoꝝ illaꝝ oportet
te currere Uide qͦd possit te trahere ad malum Uel quid
possit te impedire a bono Credo ꝙ hic nihil inuenies Cer-
tus sum· ꝙ si bene seruaueris ea q̄ dicta sunt hic ꝙ sp̄ūs q̄
docet te et dn̄s habitabit in te· et perfecte docebit te facē
oīa Ergo bene serues ista· et nihil negligas Lege ea ī sep-
timana bis Scilicꝫ ī quarta feria et sabbato Et vbi inue-
neris te fecisse qͦ scriptū ē Lauda deū qui ē pius et mise-
ricors in secula seculorum benedictus· Amen·

❡ Explicit tractatꝰ de vita et instructione pie viuere ī xp̄o
⁊ in sp̄ūali vita ꝓficere volentiū Uenerabil' ⁊ eximij viri
et fratris sctī Uincēcij ordinis p̄dicatoꝝ sacre theologie
ꝓfessor Impressum Magdeborch arte Mauricij brādis
Anno dn̄i M cccc· xciij cathalogo sctōꝝ p̄m asscripti

Sillaba cognitur [illegible] per aquam positam
Et natura sua producit modo explat et cetera
huic accentus est accentus enim regit illa
Tempus et accentus non pro perdictu notatur
Sed duo sunt alia satis exducta manifesta
Tempus et accentus post debent notificari
Sillaba longa longa brevis est hic duorum
Ergo de brevibus et de longis sibi nominatis facedi
Primo ponemus ut certe prosodiamque

Illa longatur in qua diptongus habetur
Praes aut mirabitur sic eodem et eum probabit
Consona vocalis precedens bina vel una
duplex composita dictis vel immediate

330 331
332 333
334 335
336 337
338